

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ENLAGED

Εγχειρίδιο για τον
εκπαιδευτικό

Co-funded by
the European Union

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ενότητα 1	7
Μιλήστε ελεύθερα: Η ελευθερία του λόγου και τα όριά της.....	7
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	7
Επισκόπηση ενότητας.....	7
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Ελευθερία του λόγου και ρητορική μίσους.....	8
Α.Ι. Ανάγνωση	8
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	9
Λύσεις	9
Α.ΙΙΙ. Ακρόαση	10
Ενότητα II – Λεξιλόγιο.....	10
Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΑΣ: Η ελευθερία του λόγου στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης.....	10
Β. Ι. Ανάγνωση	10
Β.ΙΙ. Γραμματική.....	11
Κλειδαρία III – Γραμματική.....	12
Β. ΙΙΙ. Ακρόαση	12
Γ. Ομιλία: Μίνι-συζήτηση	12
Κλειδαρία IV – Ομιλία / Αναστοχασμός	13
Ενότητα IV.....	13
Δ. Γραφή: Συνοπτική έκθεση	14
ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ: Podcast FreeVoice	14
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ	14
Προτάσεις αξιολόγησης.....	14
Συμβουλές διδασκαλίας	14
Ενότητα 2	16
Έλεγχος της αλήθειας: Ψευδείς ειδήσεις και παιδεία στα μέσα ενημέρωσης.....	16
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	16
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: η φύση και ο αντίκτυπος των ψευδών ειδήσεων	16
Α.Ι. Ανάγνωση	16
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	18
Κλειδαρία I	18
Α.ΙΙΙ. Ακρόαση	18
Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ:	20
Β.Ι. Ανάγνωση	20
Β.ΙΙ. Γραμματική.....	21
Β.ΙΙΙ. Ακρόαση	22
Γ. Ομιλία.....	23
Δ. Γραπτή εργασία	23
Ενότητα 3	24
Συμμετοχή: Πολιτική εμπλοκή και συμμετοχή των νέων	24
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	24
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Ενθάρρυνση της συμμετοχής	24
Α.Ι. Ανάγνωση	24
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	25
Κλειδαρία I – Ανάγνωση.....	25

A.III. Ακρόαση	25
Κλειδαριά II – Λεξιλόγιο	26
B. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Η ελευθερία του λόγου στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης.....	26
B. I. Ανάγνωση	26
B.II. Γραμματική.....	27
Κλειδαριά III	27
B. III. Ακρόαση	27
Γ. Ομιλία.....	27
Δ. Σύνταξη.....	28
ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	28
ΣΥΖΗΤΗΣΗ / ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ	29
Επισκόπηση αξιολόγησης.....	29
Συμβουλές για τους εκπαιδευτικούς	29
Ενότητα 4	30
Εμείς και οι Άλλοι: Στερεότυπα, Ταυτότητα και Ένταξη.....	30
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	30
A. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: στερεότυπα και προκαταλήψεις.....	31
A.I. Ανάγνωση	31
A.II. Λεξιλόγιο	32
Κλειδαριά I - Ανάγνωση.....	32
A.III. Ακρόαση	32
Κλειδαριά II – Λεξιλόγιο	34
B. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: ΔΕΙ και διάκριση	34
B. I. Ανάγνωση	34
B.II. Γραμματική.....	34
B III. Ακρόαση	35
Γ. Ομιλία.....	35
Δ. Σύνταξη.....	36
ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	36
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ	36
Ενότητα 5	38
Εξουσία και διαμαρτυρία (Δημοκρατία, ακτιβισμός και διαφωνία).....	38
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	38
A. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Εξουσία, διαμαρτυρία και δημοκρατία. Η διαφωνία ως η κινητήρια δύναμη της αλλαγής.....	38
A.I. Ανάγνωση	38
A.II. Λεξιλόγιο	39
Κλειδαριά I	39
A.III. Ακρόαση	39
Κλειδαριά II.....	39
B. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Η αλληλεπίδραση της εξουσίας, της διαμαρτυρίας, της δημοκρατίας, του ακτιβισμού και της διαφωνίας.....	40
B.I. Ανάγνωση	40
B.II. Γραμματική.....	40
Κλειδαριά III	40
B.III. Ακρόαση	40

Γ. Ομιλία.....	41
Κλειδαρία IV	41
Δ. Σύνταξη.....	41
ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	42
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ	46
Ενότητα 6	48
Ο ψηφιακός εαυτός σας	48
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	48
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ	49
Α.Ι. Ανάγνωση	49
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	50
Κλειδαρία Ι	50
Σωστή απάντηση: β.....	50
Σωστή απάντηση: β.....	50
Κλειδαρία ΙΙ.....	51
Β. Κατανόηση κειμένου, γραμματική και ακουστική κατανόηση.....	51
Β.Ι. Ανάγνωση	51
Β.ΙΙ. Γραμματική.....	51
Κλειδαρία ΙΙΙ	51
Γ. Ομιλία.....	51
Δ. Σύνταξη.....	52
Κύρια εργασία	52
Γράψε μια σύντομη ανάρτηση (100–150 λέξεις) για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σαν να είσαι η Μαρία. Πες τι έγινε, τι έμαθες από το περιστατικό και τι συμβουλεύεις τους φίλους σου να κάνουν για να είναι ασφαλείς. Χρησιμοποίησε απλές προτάσεις και φιλικό ύφος.	52
ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΣΥΖΗΤΗΣΗ	52
Ενότητα 7	54
Green Talks (για την περιβαλλοντική πολιτειότητα)	54
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	54
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ..	54
Α.Ι. Ανάγνωση	54
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	55
Κλειδαρία Ι	56
Α.ΙΙΙ. Ακρόαση	56
Κλειδαρία ΙΙ.....	56
Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή – τι μπορεί να κάνει η πανεπιστημιακή κοινότητα	57
Β. Ι. Ανάγνωση	57
1. Στάδιο πριν την ανάγνωση	57
Β.ΙΙ. Γραμματική.....	57
Κλειδαρία ΙΙΙ	58
Γ. Ομιλία.....	58
Κλειδαρία ΙV	59
Δ. Σύνταξη.....	60
ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	60
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ	60

Ενότητα 8	61
Η δικαιοσύνη στα χέρια μας: Δίκαιη συμπεριφορά στην καθημερινή ζωή	61
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	61
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ	61
Α.Ι. Ανάγνωση. Πώς να βοηθήσετε τους φοιτητές να σκεφτούν σχετικά με τη δικαιοσύνη	61
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	62
Κλειδαριά 1	63
Α.ΙΙΙ. Ακρόαση	63
Κλειδαριά 2	63
Β. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ. Σε τι διαφέρει ο νόμος από τη δικαιοσύνη;	63
Β.Ι. Ανάγνωση. Σε τι διαφέρει ο νόμος από τη δικαιοσύνη; (Μέρος Ι).....	63
Β.ΙΙ. Γραμματική.....	64
Κλειδαριά 3	64
Β.ΙΙΙ. Ακρόαση	64
Γ. Ομιλία.....	64
Δ. Σύνταξη.....	65
ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	65
ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ/ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	66
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	66
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	66
Ενότητα 9	67
Σύγκρουση κόσμων: Διαπολιτισμική επικοινωνία και σύγκρουση	67
ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	67
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Ένα γλωσσικό αίνιγμα.....	67
Α.Ι. Ανάγνωση	67
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	68
Κλειδαριά Ι	69
Α.ΙΙΙ. Ακρόαση	69
Κλειδαριά ΙΙ.....	69
Ενότητα Β: Κατανόηση γραπτού λόγου, γραμματική και κατανόηση προφορικού λόγου	69
Β.Ι. Ανάγνωση	69
Β.ΙΙ. Γραμματική.....	70
Β.ΙΙΙ. Ακρόαση	70
Γ. Ομιλία.....	70
Κλειδαριά ΙV	71
Κύρια Εργασία.....	71
ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ	71
Ενότητα 10.....	72
Η φωνή σου, η δύναμή σου.....	72
Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	72
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ	72
Α.Ι. Ανάγνωση. Η ομιλία ως μορφή κοινωνικής συμμετοχής	72
Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο	73
Α.ΙΙΙ. Ακρόαση	74

Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ: πολιτικός διάλογος.....	75
Β.Ι. Ανάγνωση	75
Β.ΙΙ. Γραμματική.....	75
Β.ΙΙΙ. Ακρόαση	76
Γ. Ομιλία.....	76
Δ. Γραπτή έκφραση	77
Κύρια εργασία	77
Συζήτηση και αναστοχασμός.....	77

Ενότητα 1

Μιλήστε ελεύθερα: Η ελευθερία του λόγου και τα όριά της

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώση:

- Να κατανοούν βασικές έννοιες της ελευθερίας του λόγου, της ρητορικής μίσους και τα νομικά/κοινωνικά τους όρια.
- Να αναγνωρίζουν λεξιλόγιο και γραμματικές δομές σχετικές με συζήτηση, αιτιολόγηση και εξιστόρηση/αναφορά λόγου.
- Να αποκτήσουν επίγνωση παγκόσμιων και ευρωπαϊκών προσεγγίσεων στην ελευθερία της έκφρασης σε δημοκρατικά πλαίσια.

Δεξιότητες:

- Να αναλύουν περιπτώσεις όπου συγκρούονται η ελευθερία του λόγου και η ρητορική μίσους και να παρουσιάζουν καθαρά τα επιχειρήματά τους.
- Να διεξάγουν έρευνα και να συνοψίζουν ευρήματα στα ελληνικά (εκθέσεις, γραφική απεικόνιση).
- Να δημιουργούν προϊόντα μέσων (π.χ. podcasts, δηλώσεις) με δομημένη επιχειρηματολογία και πειστική γλώσσα.

Στάσεις:

- Σεβασμός διαφορετικών απόψεων, παράλληλα με κριτική εξέταση του επιβλαβούς λόγου.
- Ανάληψη ευθύνης ως προς την ισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και την κοινωνική ευθύνη.
- Ενεργή, δημοκρατική στάση για την προώθηση δημοκρατικού διαλόγου.

Αξίες:

- Προάσπιση της ελευθερίας της έκφρασης ως δημοκρατικής αρχής.
- Υπεράσπιση της αξιοπρέπειας, της ισότητας και της μη διάκρισης.
- Δέσμευση σε τεκμηριωμένο διάλογο και εποικοδομητική διαφωνία.

Επισκόπηση ενότητας

Θέμα: Ελευθερία του λόγου έναντι ρητορικής μίσους — κατανόηση των δικαιωμάτων, των ορίων και των ευθυνών στις δημοκρατικές κοινωνίες.

Τελικά προϊόντα:

- Ομαδικό podcast (ήχου ή βίντεο) διάρκειας 5–8 λεπτών, στο οποίο αναλύεται μια πραγματική υπόθεση (Novaland) και διατυπώνονται συστάσεις.
- Ατομική συνοπτική έκθεση 300 λέξεων με τα ευρήματα της έρευνας.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Ελευθερία του λόγου και ρητορική μίσους

Α.Ι. Ανάγνωση

Προετοιμασία

- *Συζήτηση στην τάξη (5–7 λεπτά):*
«Πρέπει να υπάρχουν όρια στην ελευθερία του λόγου; Ποιος πρέπει να αποφασίζει πότε ο λόγος γίνεται επιβλαβής;»
Προκαλέστε μια ποικιλία απόψεων, καταγράψτε λέξεις-κλειδιά (λογοκρισία, ευθύνη, βλάβη) στον πίνακα.

Πρώτη ανάγνωση

- *Στόχος:* Η ουσία και το κύριο επιχείρημα.
- *Εργασίες:* Οι μαθητές διαβάζουν επιφανειακά για να απαντήσουν: Ποιο είναι το κεντρικό δίλημμα; Ποιες περιοχές συγκρίνονται;
- *Σχόλια:* Επισημάνετε την αντίθεση μεταξύ της αμερικανικής «αγοράς ιδεών» και των ευρωπαϊκών περιορισμών που βασίζονται στην αξιοπρέπεια.

Δεύτερη ανάγνωση

- *Στόχος:* Λεπτομέρειες και αποδεικτικά στοιχεία.
- *Εργασίες:*
  - Εντοπίστε τα νομικά όρια (υποκίνηση, απειλές, αισχρολογία).
  - Υπογραμμίστε τους δείκτες αντίθεσης (ωστόσο, ενώ, όμως).
  - Σημειώστε τον ρόλο των πλατφορμών κοινωνικών μέσων και την υπόθεση Novaland.

Μετά την ανάγνωση

- :
  - 10 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και κουίζ «Σωστό/Λάθος» (παρέχονται οι απαντήσεις).
  - Συζήτηση σε μικρές ομάδες: «Είναι δικαιολογημένη η σχολή Novaland;»

Λύσεις για την Άσκηση 2. Διάλεξε Σωστό ή Λάθος σύμφωνα με το κείμενο.

1. Στις Η.Π.Α. ο όταν ο λόγος έχει βία, απαγορεύεται πάντα.

- A. Σωστό
- B. Λάθος

2. Στην Ευρώπη, οι χώρες συχνά σταματούν τη ρητορική μίσους.

- A. Σωστό

B. Λάθος

3. Οι εταιρείες κοινωνικών δικτύων δεν ελέγχουν τον λόγο.

A. Σωστό

B. Λάθος

4. Το θέμα της Νοβαλάνδης λείει για την ελευθερία θρησκείας.

A. Σωστό

B. Λάθος

5. Όσοι θέλουν όρια στον λόγο λένε ότι έτσι μπορεί να σταματήσει η βία.

A. Σωστό

B. Λάθος

Λύσεις:

1. Λ

2. Σ

3. Λ

4. Λ

5. Σ

A.II. Λεξιλόγιο

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1. Αντιστοιχίστε τους βασικούς όρους με τους ορισμούς τους

Λύσεις

1 – Δ

2 – Α

3 – Β

4 – Γ

5 – Ε

Λύσεις για την Άσκηση 2. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις από τη λίστα λέξεων.

Λύσεις

1. ασφάλεια
2. ελευθερία λόγου
3. ανάρτηση
4. ρητορική μίσους
5. περιορισμός

Κλειδαρια Ι - ☒ Τελικός Κωδικός: 7 9 5 4

A.III. Ακρόαση

A.III.3. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – Διάλεξε αν η πρόταση είναι Σωστή ή Λάθος σύμφωνα με το κείμενο.

Λύσεις

1. Λ
2. Σ
3. Λ
4. Σ
5. Σ

A.III.4. Συμπλήρωσε τις ασκήσεις πολλαπλής επιλογής επιλέγοντας μία απάντηση.

Λύσεις

1. Δ
2. Β
3. Α
4. Β
5. Γ

Ενότητα II – Λεξιλόγιο

Κλειδί απαντήσεων:

1. Δυσφήμιση - Δ
2. Μετριοπάθεια - Β
3. Πολιτισμένος διάλογος - Α
4. Λογοδοσία - Γ

Κωδικός πρόσβασης = τα γράμματα των σωστών απαντήσεων με τη σειρά 1–4.
Πλαίσιο κωδικού: [Δ Β Α Γ]

Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΑΣ: Η ελευθερία του λόγου στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης

Β. I. Ανάγνωση

Κείμενο: Η ελευθερία του λόγου στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης (Voloikh, Lemley & Henderson, 2023 – ΓΓ-BY).

Πριν από την ανάγνωση

- *Ερώτηση:* «Σκεφτείτε μια περίπτωση όπου μια νέα τεχνολογία άλλαξε τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνείτε εσείς και οι φίλοι σας. Τι άλλαξε;»
- *Ερώτηση πρόβλεψης:* «Θα πρέπει το περιεχόμενο που δημιουργείται από την τεχνητή νοημοσύνη να απολαμβάνει την ίδια νομική προστασία με την ανθρώπινη ομιλία; Γιατί ναι/γιατί όχι;»

Πρώτη ανάγνωση

- *Στόχος:* Κατανόηση της ουσίας.
- *Εργασίες:* Προσδιορίστε το κεντρικό ερώτημα και τις κύριες θέσεις.
- *Βασικές απαντήσεις:* Το περιεχόμενο που παράγεται από την τεχνητή νοημοσύνη αμφισβητεί τους παλιούς νομικούς ορισμούς· ορισμένοι μελετητές τάσσονται υπέρ της πλήρους προστασίας, ενώ άλλοι προειδοποιούν για πιθανές βλάβες.

Δεύτερη ανάγνωση

- *Στόχος:* Λεπτομέρειες.
- *Εστίαση:*
  - Νομικές εξαιρέσεις (υποκίνηση, απάτη, απειλές).
  - Συζήτηση για την ευθύνη (προγραμματιστής, πλατφόρμα, χρήστης).
  - Προσεγγίσεις των ΗΠΑ και της Ευρώπης.
- *Επόμενη ενότητα:* Κουίζ 10 ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής.

Β.Ι.2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – α, β, γ ή δ.

Λύσεις

1. α
2. β
3. α
4. γ
5. β

Β.ΙΙ. Γραμματική

- Εξάσκηση στην έμμεση ομιλία – αλλαγές χρόνου, ρήματα αναφοράς (υποστηρίζει, ισχυρίζεται, επιμένει).
- Συνδετικά αντιπαραβολής – ωστόσο, αν και, παρόλο που, ενώ, όμως.
- Σχηματισμός λέξεων – aΓΓountability → aΓΓountable, defame → defamation, moderate → moderation.

Β.ΙΙ.2. Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη λέξη.

Οι μαθητές συμπληρώνουν το κείμενο των 5 ερωτήσεων χρησιμοποιώντας τους σωστούς χρόνους και τις σύνδεσμοι.

Απαντήσεις

1. δημοκρατικό
2. βία
3. νόμους
4. έλεγχο
5. προστασία

Κλειδαρία III – Γραμματική

Λύση

Κωδικός (4 3 1 2 6 5)

Β. III. Ακρόαση

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1

Λύσεις

1. β
2. γ
3. α
4. δ
5. δ

Γ. Ομιλία: Μίνι-συζήτηση

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

1. Τι είναι για σένα «ελευθερία λόγου»; Πες το με μία-δύο προτάσεις.
2. Πώς νιώθεις όταν κάποιος σε προσβάλλει στο διαδίκτυο ή από κοντά;
3. Πιστεύεις ότι πρέπει να υπάρχει όριο σε αυτά που γράφουμε στο διαδίκτυο; Γιατί;
4. Τι μπορεί να κάνει ένας/μία μαθητής/τρια όταν βλέπει ρητορική μίσους στο διαδίκτυο;
5. Γιατί είναι σημαντικό να ακούμε και απόψεις με τις οποίες δεν συμφωνούμε;

(Μπορούν να απαντήσουν αρχίζοντας με φράσεις όπως «Νομίζω ότι...», «Πιστεύω πως...», «Κατά τη γνώμη μου...»)

2. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

Χωριστείτε σε ζευγάρια (Μαθητής/τρια Α και Μαθητής/τρια Β). Κάθε ζευγάρι παίρνει **ένα σενάριο** από τα παρακάτω. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε απλές φράσεις όπως:

- «Συμφωνώ / Δεν συμφωνώ γιατί...»
- «Κατά τη γνώμη μου...»
- «Νομίζω ότι είναι σωστό / λάθος...»

Ρόλος 1 – Σχολική ομάδα FreeVoice

- **Μαθητής Α:** Θέλεις να κάνετε podcast για το περιστατικό στη Νοβαλάνδη. Λες ότι είναι σημαντικό να μιλήσετε για την ελευθερία λόγου.
- **Μαθητής Β:** Φοβάσαι ότι αν μιλήσετε για ρητορική μίσους, κάποιοι θα θυμώσουν. Θέλεις να είστε πιο «ουδέτεροι».

Ρόλος 2 – Συζήτηση για σχόλια στο διαδίκτυο

- **Μαθητής Α:** Είδες ένα πολύ κακό σχόλιο για μετανάστες στο TikTok. Λες ότι πρέπει να κάνεις αναφορά.
- **Μαθητής Β:** Λες ότι είναι «απλώς γνώμη» και λέει να το αγνοήσετε.

Ρόλος 3 – Συζήτηση με καθηγητή/τρια

- **Μαθητής Α:** Λες στον/στην καθηγητή/ριά σου ότι αισθάνεσαι άσχημα με κάποια σχόλια συμμαθητών για την εμφάνιση. Ζητάς βοήθεια.
- **Μαθητής Β (καθηγητής/τρια):** Ακούς, ρωτάς «Πώς ένιωσες;» και προτείνεις τι μπορεί να γίνει στην τάξη.

Ρόλος 4 – Διαφωνία για τα όρια

- **Μαθητής Α:** Πιστεύεις ότι όλοι πρέπει να λένε ό,τι θέλουν, ακόμη κι αν είναι σκληρό.
- **Μαθητής Β:** Πιστεύεις ότι κάποια λόγια πληγώνουν πολύ και πρέπει να υπάρχουν κανόνες.

Ρόλος 5 – Προετοιμασία μικρής δήλωσης

- **Μαθητής Α:** Θέλεις να γράψετε μια μικρή δήλωση για το σχολική ιστοσελίδα: «Στο σχολείο μας σεβόμαστε όλες τις απόψεις, αλλά όχι τη ρητορική μίσους».
- **Μαθητής Β:** Προτείνεις απλές φράσεις στα ελληνικά για τη δήλωση (π.χ. «Σεβασμός για όλους», «Όχι προσβολές»).

Κλειδαρία IV – Ομιλία / Αναστοχασμός

Ενότητα IV

Ξεμπέρδευσε τις λέξεις

1. ΑΓΡΙΟΚΟΛΙΣΑ
2. ΣΟΜΙΣ
3. ΔΙΕΚΡΙΣΙΑΣ

Λύση

1. ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ
2. ΜΙΣΟΣ
3. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Κωδικός

Παίρνουμε τα πρώτα γράμματα:

Λ – Μ – Δ

Δ. Γραφή: Συνοπτική έκθεση

Ο φοιτητής πρέπει:

- Να συντάξει μια συνοπτική έκθεση 300 λέξεων σχετικά με την έρευνά του, συγκρίνοντας τουλάχιστον δύο αξιόπιστες πηγές.
- Να χρησιμοποιήσει δύο παραδείγματα έμμεσης ομιλίας και τουλάχιστον δύο συνδεδεμένα στοιχεία αντίθεσης.
- Να παρέχει σύντομες αναφορές στις πηγές.

ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ: Podcast FreeVoice

Γράψε ένα σύντομο e-mail (50–70 λέξεις) στη διεύθυνση του σχολείου. Ζήτησε να γίνει μια εκδήλωση ή συζήτηση στο σχολείο για την ελευθερία λόγου και τη ρητορική μίσους. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις υλικό από τις εξής πηγές:

- Το κείμενο: «Ελευθερία λόγου ή ρητορική μίσους; Το δημοκρατικό δίλημμα»
- Τα αποσπάσματα ακρόασης για:
  - ο ελευθερία λόγου στα πανεπιστήμια
  - ο ελευθερία λόγου και ιδιωτικές εταιρείες
  - ο ρητορική μίσους έναντι ελευθερίας λόγου

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις για αναστοχασμό.

1. Τι καινούριο έμαθες για την ελευθερία λόγου και τη ρητορική μίσους σε αυτή την ενότητα;
2. Πώς νομίζεις ότι μπορείς εσύ, ως μαθητής/τρια, να χρησιμοποιείς την ελευθερία λόγου με σεβασμό στην τάξη και στο διαδίκτυο;
3. Όταν δεν συμφωνείς με τη γνώμη κάποιου, τι μπορείς να κάνεις για να υπάρχει δημοκρατία;

Προτάσεις αξιολόγησης

- PODCAST (40%) – περιεχόμενο/έρευνα, γλωσσική ακρίβεια, δημιουργικότητα, ομαδική εργασία.
- Συνοπτική έκθεση (30%) – οργάνωση, σαφήνεια, ορθή γραμματική και συνδεδεμένα.
- Συμμετοχή (30%) – συμμετοχή σε συζητήσεις, εργασίες Κλειδαρία και αναστοχασμούς.

Συμβουλές διδασκαλίας

- Θέστε σαφείς βασικούς κανόνες για μια συζήτηση με αμοιβαίο σεβασμό.
- Παρέχετε εναλλακτικά παραδείγματα, αν οι μαθητές προτιμούν να αποφύγουν ευαίσθητα θέματα.

- Ενθαρρύνετε τη δημιουργία ενός «Ημερολογίου Ελεύθερης Έκφρασης» για λεξιλόγιο, αποσπάσματα και εξελισσόμενες απόψεις.

Ενότητα 2

Έλεγχος της αλήθειας: Ψευδείς ειδήσεις και παιδεία στα μέσα ενημέρωσης

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Γνώσεις: • Να γνωρίζουν οι μαθητές τι είναι «ψευδείς ειδήσεις». • Να καταλαβαίνουν γιατί οι άνθρωποι μερικές φορές πιστεύουν λάθος πληροφορίες.	Δεξιότητες: • Να ελέγχουν βασικές πληροφορίες από δύο πηγές. • Να κάνουν απλές ερωτήσεις για να σιγουρεύονται.
Στάσεις: • Να σκέφτονται πριν μοιραστούν πληροφορίες. • Να είναι προσεκτικοί και ανοιχτοί σε έλεγχο.	Αξίες: • Να σέβονται την αλήθεια. • Να δείχνουν υπευθυνότητα στην επικοινωνία.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: η φύση και ο αντίκτυπος των ψευδών ειδήσεων

Α.Ι. Ανάγνωση

1. Συζήτηση πριν την ανάγνωση

α. Έχετε συναντήσει ποτέ κάποια είδηση στο διαδίκτυο ή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που αργότερα αποδείχθηκε ψευδής ή παραπλανητική; Πώς ανακαλύψατε ότι ήταν ψευδής;

β. Ποιοι παράγοντες, κατά τη γνώμη σας, διευκολύνουν τη ταχύτερη διάδοση των ψευδών πληροφοριών σε σχέση με τις αληθινές ειδήσεις στα κοινωνικά δίκτυα;

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Διατηρήστε τη συζήτηση σύντομη (περίπου 5-7 λεπτά) για να διατηρηθεί η συγκέντρωση.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να μοιραστούν προσωπικές εμπειρίες χωρίς να αναφέρουν ονόματα συγκεκριμένων ατόμων, ώστε να εξασφαλιστεί ένα ασφαλές και σεβασμό περιβάλλον.

- Εάν οι μαθητές διστάζουν να μιλήσουν, δώστε υποθετικά παραδείγματα για να ξεκινήσετε τη συζήτηση (π.χ. ψευδείς ειδήσεις για το θάνατο διασημοτήτων, παραπληροφόρηση σχετικά με την υγεία κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, φωτογραφίες που έγιναν viral εκτός πλαισίου, πολιτικές δηλώσεις κατά τη διάρκεια εκλογών).
- Χρησιμοποιήστε μερικές ερωτήσεις για να συνεχίσετε τη συζήτηση:
  1. Πώς νιώσατε όταν συνειδητοποιήσατε ότι η πληροφορία ήταν ψευδής; (ντροπή, θυμός, ανησυχία)
  2. Το μοιραστήκατε πριν ανακαλύψετε ότι ήταν ψεύτικο; Γιατί ή γιατί όχι;
  3. Τι έκανε την ψευδή ιστορία να φαίνεται πιστευτή εξ αρχής; (πηγή, συναισθηματική έκκληση, συνάδει με τις πεποιθήσεις σας)
  4. Πώς ελέγχετε συνήθως αν κάτι είναι αληθινό πριν το μοιραστείτε;
- Σημειώστε τις βασικές ιδέες στον πίνακα κάτω από δύο επικεφαλίδες: «Γιατί διαδίδονται οι ψευδείς ειδήσεις» και «Πώς μπορούμε να τις εντοπίσουμε», ώστε να τις συνδέσετε αργότερα με τα ευρήματα της μελέτης του MIT και τις τεχνικές επαλήθευσης.
- Διευκρινίστε βασικές λέξεις, αν χρειαστεί: έγινε viral, αποδείχθηκε ότι, επαλήθευση γεγονότων, αξιόπιστη πηγή, παραπλανητικός τίτλος, GliKbait.
- Επισημάνετε τη συναισθηματική διάσταση: οι ψευδείς ειδήσεις συχνά προκαλούν έντονα συναισθήματα (σοκ, θυμό, φόβο) που κάνουν τους ανθρώπους να θέλουν να τις μοιραστούν αμέσως.

2. Ανάγνωση – Γενική κατανόηση

Στόχος: Οι μαθητές να εντοπίσουν το κύριο επιχείρημα της μελέτης του MIT και να κατανοήσουν γιατί οι ψευδείς ειδήσεις διαδίδονται ταχύτερα.

Διαδικασία:

- A. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο επιφανειακά για 2–3 λεπτά.
- B. Κατευθυντήριες ερωτήσεις για την επιφανειακή ανάγνωση:
  - a. Ποιο είναι το γενικό θέμα του κειμένου;
  - b. Ποιοι είναι οι κύριοι τύποι ψευδών ειδήσεων που αναφέρονται;
  - c. Ποιο είναι το βασικό συμπέρασμα της μελέτης του MIT;
  - d. Ποια λύση προτείνει ο συγγραφέας;
- C. Σύντομη ανατροφοδότηση από όλη την τάξη – καταγράψτε τις βασικές ιδέες στον πίνακα (π.χ., κύρια θέματα: οι ψευδείς ειδήσεις δημιουργούνται σκόπιμα για να εξαπατήσουν· υπάρχουν διάφοροι τύποι (σενσασιοναλιστικές, χιουμοριστικές, σκάνδαλα μεγάλης κλίμακας)· οι ψευδείς ειδήσεις διαδίδονται γρηγορότερα και ευρύτερα από τις αληθινές ειδήσεις).

Γλωσσική εστίαση (Προαιρετικό)

Εάν ο χρόνος το επιτρέπει, εστιάστε στα εξής:

- **Βασικές συνάψεις από το κείμενο:**
  - ψευδείς ειδήσεις / ψευδείς πληροφορίες / παραπλανητικές ειδήσεις

- διαδίδονται μέσω των κοινωνικών μέσων / του παραδοσιακού Τύπου
- σκόπιμη παραπλάνηση / πλαστό περιεχόμενο
- πολιτική προπαγάνδα / ηλεκτρονικοί στρατοί
- υπερβολικοί τίτλοι / ΓλιΓkbaít
- σκάνδαλα μεγάλης κλίμακας / επεξεργασία φωτογραφιών
- τεχνικές επαλήθευσης / πρωτοβουλίες επαλήθευσης γεγονότων
- προσελκύουν μεγάλο κοινό / εξαπατούν κάποιον
- διάδοση παραπληροφόρησης / φούσκωμα φημών
- Προσέξτε τον επίσημο ακαδημαϊκό τόνο: Πώς το κείμενο παρουσιάζει αντικειμενικά τα ευρήματα της έρευνας και χρησιμοποιεί παθητικές κατασκευές (π.χ. «διεξήχθη από», «έχει δείξει ότι»).

A.I.2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση

(Απαντήσεις: 1Λ, 2Σ, 3Σ, 4Σ, 5Λ)

A.II. Λεξιλόγιο

A.II.1. Αντιστοιχίστε τους βασικούς όρους με τους ορισμούς τους.

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό: Δημιουργήστε ένα βασικό λεξιλόγιο για συζητήσεις σχετικά με την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης και την παραπληροφόρηση.

Απαντήσεις: 1-B, 2-Γ, 3-A, 4-Δ, 5-E)

A.II.2. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις από τη λίστα λέξεων. Υπάρχουν περισσότερες λέξεις από κενά, οπότε επιλέξτε προσεκτικά.

- 1- ψευδείς ειδήσεις
- 2- μπερδεμένοι
- 3- επαληθεύουμε
- 4- πηγή
- 5- μοιράστούμε

Κλειδαρία I

✓ ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ [7 – 5 – 6 – 8]

A.III. Ακρόαση

1. Ερωτήσεις για συζήτηση πριν την ακρόαση:

α. Έχετε μοιραστεί ποτέ εσείς ή κάποιος που γνωρίζετε μια είδηση στο διαδίκτυο που αργότερα αποδείχθηκε ψευδής; Πώς νιώσατε όταν ανακαλύψατε ότι ήταν ψεύτικη και τι κάνατε σχετικά με αυτό;

β. Όταν συναντάτε μια είδηση στο διαδίκτυο, τι μέτρα λαμβάνετε για να επαληθεύσετε αν είναι αληθινή ή ψευδής; Νιώθετε σίγουροι για την ικανότητά σας να εντοπίζετε ψευδείς ειδήσεις; Γιατί ναι ή γιατί όχι;

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Διατηρήστε τη συζήτηση σύντομη (5–7 λεπτά) για να ενεργοποιήσετε τις ιδέες και τη γλώσσα πριν από την ακρόαση.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να μοιραστούν προσωπικές εμπειρίες από την ερώτηση (α), αλλά δημιουργήστε ένα ασφαλές περιβάλλον — κανονικοποιήστε την εμπειρία της κατά λάθος κοινοποίησης παραπληροφόρησης.
- Για την ερώτηση (β), ενθαρρύνετε τους μαθητές να αναστοχαστούν σχετικά με τις τρέχουσες συνήθειες επαλήθευσης που ακολουθούν και το επίπεδο αυτοπεποίθησής τους. Πολλοί μαθητές θα παραδεχτούν ότι δεν ακολουθούν συστηματικές προσεγγίσεις.
- Εάν χρειαστεί, διευκρινίστε βασικούς όρους: παραπληροφόρηση, ψευδείς ειδήσεις, έλεγχος γεγονότων, επαλήθευση, παιδεία στα μέσα ενημέρωσης, αξιόπιστες πηγές, μεροληψία, επιβεβαίωση, δημοσιογραφική ακεραιότητα, κριτική σκέψη.
- Χρησιμοποιήστε συμπληρωματικές ερωτήσεις για να εμβαθύνετε τη συζήτηση:
  - ο Τι θα θέλατε να γνωρίζετε για μια πηγή ειδήσεων πριν την εμπιστευτείτε;
  - ο Σας έχουν διδάξει ποτέ πώς να αξιολογείτε αν μια πληροφορία είναι αξιόπιστη;
  - ο Όταν βλέπετε αντικρουόμενες ειδήσεις για το ίδιο γεγονός, πώς αποφασίζετε ποια να πιστέψετε;
- Σημειώστε χρήσιμες εκφράσεις στον πίνακα (π.χ., όταν αξιολογείτε μια πηγή, ένας τρόπος επαλήθευσης είναι, ελέγχω αν, μια αξιόπιστη πηγή θα έπρεπε, είναι σημαντικό να εξετάζουμε, η κριτική σκέψη περιλαμβάνει).
- Συνδέστε τη συζήτηση με το θέμα της ακρόασης: την κατανόηση του πώς οι μαθητές μπορούν να μάθουν να αναγνωρίζουν τις ψευδείς ειδήσεις μέσω συστηματικών μεθόδων αξιολόγησης (το πλαίσιο των «Πέντε Γ») και του γιατί η εκπαίδευση στην κριτική σκέψη ενισχύει τη δημοκρατία.

2. Άσκηση ακρόασης

Οι μαθητές ακούν το ηχητικό απόσπασμα που τους παρέχεται και απαντούν στις ερωτήσεις.

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Πριν από την ακρόαση, ζητήστε από τους μαθητές να επικεντρωθούν στις κύριες ιδέες και στρατηγικές και όχι σε κάθε λεπτομέρεια.

- Εξηγήστε ότι το ηχητικό απόσπασμα έχει διάρκεια 3 λεπτά και 35 δευτερόλεπτα και καλύπτει ευρήματα έρευνας σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των ψευδών ειδήσεων και της παραπληροφόρησης.
- Αναπαράγετε την ηχογράφιση μία φορά για γενική κατανόηση. Οι μαθητές κρατούν σημειώσεις σχετικά με τις στρατηγικές που αναφέρονται.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να μοιραστούν τις προσωπικές τους αντιδράσεις και να συσχετίσουν το μήνυμα με τις δικές τους συνήθειες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και με το σενάριο της διαρροής των εξετάσεων του Πανεπιστημίου NovalanΔ.

A.III.2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση

(Απαντήσεις: 1Σ, 2Λ, 3Σ, 4Λ, 5Σ)

3. Ερωτήσεις κατανόησης

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν και να σκεφτούν τις ερωτήσεις.
- Ενθαρρύνετε τους να καταγράψουν ιδέες που θα τους βοηθήσουν να απαντήσουν στις ερωτήσεις.

(Απάντηση: Β)

A.III.4. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση

(Απαντήσεις: 1-Β, 2-Γ, 3-Β, 4-Γ, 5-Γ)

Κλειδαριά II - ΚΩΔΙΚΟΣ (Γ Β Α Δ)

B. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ:

B.I. Ανάγνωση

1. Συζήτηση πριν την ανάγνωση

Έχετε ποτέ παρακολουθήσει ή βιώσει μια κατάσταση κρίσης στο σχολείο ή το πανεπιστήμιό σας (όπως τη διάδοση ψευδών φημών, ένα αμφιλεγόμενο περιστατικό ή μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης); Πώς επικοινωνούσε το ίδρυμα με τους μαθητές και το προσωπικό και ήταν αποτελεσματική η αντίδρασή του;

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

1. Διευκρινίστε βασικό λεξιλόγιο, αν χρειαστεί: *επικοινωνία σε περιπτώσεις κρίσης, ενδιαφερόμενα μέρη, επίσημη δήλωση, φήμες, διαφάνεια, αξιοπιστία, αντίδραση του ιδρύματος.*
2. Εξηγήστε τις βασικές έννοιες του κειμένου:
  - *Επικοινωνία σε περίπτωση κρίσης – πώς τα ιδρύματα ανταποκρίνονται σε απρόβλεπτα προβλήματα που απειλούν τη φήμη τους*
  - *Διαχείριση ενδιαφερομένων – επικοινωνία με διαφορετικές ομάδες (μαθητές, προσωπικό, γονείς, μέσα ενημέρωσης) που επηρεάζονται από την κρίση*
  - *Προληπτική έναντι αντιδραστικής αντίδρασης – προετοιμασία εκ των προτέρων έναντι αντίδρασης μετά την εκδήλωση της κρίσης.*
3. Σημειώστε τις βασικές ιδέες στον πίνακα, ώστε να τις συνδέσετε αργότερα με τις έννοιες της προετοιμασίας για την κρίση, του χρονισμού της αντίδρασης και της χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών που αναφέρονται στο κείμενο.

2. Ανάγνωση – Γενική κατανόηση

Διαδικασία:

- Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο επιφανειακά για 5-7 λεπτά.
- Κατευθυντήριες ερωτήσεις για την επιφανειακή ανάγνωση:
  1. *Ποιο είναι το γενικό θέμα του κειμένου;*
  2. *Ποια είναι τα κύρια στάδια της επικοινωνίας σε περιπτώσεις κρίσης που αναφέρονται;*
  3. *Ποιος είναι ο ρόλος των κοινωνικών μέσων στις κρίσεις που αντιμετωπίζουν τα πανεπιστήμια;*
- Σύντομη ανατροφοδότηση από όλη την τάξη – καταγράψτε τις βασικές ιδέες στον πίνακα (π.χ. κύρια στάδια: *προετοιμασία → αντίδραση → ανάκαμψη· σημασία της χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών, χρονισμός, προκλήσεις των κοινωνικών μέσων*).
- Συζήτηση της ερώτησης της άσκησης: «Ποια είναι τα βασικά στάδια της αποτελεσματικής διαχείρισης της επικοινωνίας σε περιπτώσεις κρίσης;»
Αναμενόμενη απάντηση: Προετοιμασία (πρωτόκολλα, χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών, σχεδιασμός σεναρίων) → Αντίδραση (γρήγορη επικοινωνία, έλεγχος του μηνύματος) → Ανάκαμψη (αξιολόγηση εκ των υστέρων, αποκατάσταση της φήμης).

3. Απαντήσεις πολλαπλής επιλογής

(Απαντήσεις: 1-B, 2-Γ, 3-B,4-B,5-Γ)

B.II. Γραμματική

2. Μετατροπή προτάσεων

Απαντήσεις

1. ετοιμότητα
2. οργάνωσης
3. καθυστέρηση
4. εξάπλωση
5. έλεγχος

Κλειδαρά III - ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ (1 4 2 6 3 5)

Β.ΙΙΙ. Ακρόαση

1. Συζήτηση πριν την ακρόαση

α. Σκεφτείτε μια περίπτωση κατά την οποία ένα πανεπιστήμιο, μια εταιρεία ή ένας δημόσιος φορέας αντιμετώπισε μια κρίση που αφορούσε ψευδείς πληροφορίες (π.χ. σκάνδαλο, ατύχημα ή διαμάχη). Πώς επικοινωνούσε ο οργανισμός με το κοινό; Η αντίδρασή του ήταν αποτελεσματική ή αναποτελεσματική; Γιατί;

β. Κατά τη γνώμη σας, τι πρέπει να κάνει αμέσως ένας οργανισμός όταν αρχίζουν να διαδίδονται στο διαδίκτυο ψευδείς πληροφορίες που τον αφορούν; Πρέπει να ανταποκριθεί γρήγορα, ακόμη και χωρίς να διαθέτει όλα τα στοιχεία, ή να περιμένει μέχρι να έχει πλήρεις πληροφορίες;

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

1. Διατηρήστε τη συζήτηση σύντομη (5–7 λεπτά).
2. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να σκεφτούν τις αντιδράσεις των οργανισμών και όχι την ατομική συμπεριφορά — εστιάστε σε φορείς που έχουν παρατηρήσει (πανεπιστήμια, εταιρείες, κυβερνητικά όργανα).
3. Για την ερώτηση (α), οι μαθητές ενδέχεται να αναφέρουν πρόσφατες κρίσεις σε πανεπιστήμια, εταιρικά σκάνδαλα ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας. Καθοδηγήστε τους να αναλύσουν τη στρατηγική επικοινωνίας, όχι μόνο την ίδια την κρίση.
4. Εάν χρειαστεί, διευκρινίστε βασικά λεξιλόγια: επικοινωνία κρίσης, φήμη του θεσμού, διαφάνεια, λογοδοσία, στρατηγική επικοινωνία, εμπλοκή των ενδιαφερομένων, ταχεία αντίδραση, διαχείριση παραπληροφόρησης, αξιοπιστία, συνεπής επικοινωνία, προκαθορισμένα πρωτόκολλα.
5. Χρησιμοποιήστε συμπληρωματικές ερωτήσεις για να εμβαθύνετε τη συζήτηση:
  1. Τι συμβαίνει όταν ένας οργανισμός παραμένει σιωπηλός κατά τη διάρκεια μιας κρίσης;
  2. Με ποιον πρέπει να επικοινωνούν πρώτα οι οργανισμοί — με το κοινό, τους υπαλλήλους ή τα μέσα ενημέρωσης; Γιατί;
  3. Με ποιον πρέπει να επικοινωνούν πρώτα οι οργανισμοί — με το κοινό, τους εργαζόμενους ή τα μέσα ενημέρωσης; Γιατί;

2. Άσκηση ακρόασης: Οι μαθητές ακούν την ηχογράφηση και επιλέγουν τη σωστή απάντηση για κάθε ερώτηση.

Απαντησεις των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής:

Απαντήσεις: (1-B, 2-Γ, 3-B, 4-Γ, 5-B)

Γ. Ομιλία

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

1. Γιατί οι άνθρωποι μερικές φορές πιστεύουν ψευδείς ειδήσεις;
2. Πώς μπορείς να ελέγξεις αν μια πληροφορία είναι αληθινή;
3. Ποιον μπορείς να ρωτήσεις όταν δεν είσαι σίγουρος;
4. Γιατί είναι πρόβλημα να μοιραζόμαστε μια πληροφορία γρήγορα;
5. Γιατί είναι σημαντική η επίσημη πληροφορία;

2. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

Χωριστείτε σε ζευγάρια (Μαθητής/τρια Α και Μαθητής/τρια Β). Κάθε ζευγάρι παίρνει **ένα σενάριο** από τα παρακάτω. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε απλές φράσεις όπως:

- «Συμφωνώ / Δεν συμφωνώ γιατί...»
- «Κατά τη γνώμη μου...»
- «Νομίζω ότι είναι σωστό / λάθος...»
  1. Ο Α πιστεύει μια φήμη· ο Β εξηγεί πώς να την ελέγξει.
  2. Ο Α βλέπει ψευδές μήνυμα εξετάσεων· ο Β τον βοηθά να βρει την επίσημη πηγή.
  3. Ο Α ανησυχεί· ο Β δίνει συμβουλές με must / must not.
  4. Ο Α θέλει να μοιραστεί γρήγορα μήνυμα· ο Β λέει να περιμένει.
  5. Οι δύο αποφασίζουν να ρωτήσουν έναν καθηγητή

 Κλειδαριά IV - ➡ ΚΩΔΙΚΟΣ (ΕΔΔ)

Δ. Γραπτή εργασία

1. Γράψε ένα σύντομο email σε έναν καθηγητή για να ρωτήσεις αν μια είδηση που είδες στο ίντερνετ είναι αληθινή. Μετά γράψε και την απάντηση του καθηγητή. Χρησιμοποίησε απλές φράσεις και ζήτα επίσημη πληροφορία

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

1. Πώς σε βοήθησε η ενότητα να καταλάβεις γιατί πρέπει να ελέγχουμε την πληροφορία;
2. Τι ήταν δύσκολο όταν έπρεπε να βρεις σωστή πληροφορία;
3. Πώς μπορούν οι συνήθειες που έμαθες να σε βοηθήσουν και στη ζωή έξω από το πανεπιστήμιο;

Ενότητα 3

Συμμετοχή: Πολιτική εμπλοκή και συμμετοχή των νέων

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώσεις: • Να γνωρίζουν τι σημαίνει «συμμετοχή» στη σχολική ή τοπική κοινότητα. • Να αναγνωρίζουν απλές λέξεις για δράση, βοήθεια και οργάνωση.	Δεξιότητες: • Να διαβάζουν και να καταλαβαίνουν απλά κείμενα για σχολικές δράσεις. • Να μιλούν και να γράφουν μικρά μηνύματα για συμμετοχή σε δραστηριότητες.
Στάσεις: • Να θέλουν να βοηθούν την ομάδα ή το σχολείο τους. • Να δείχνουν σεβασμό και συνεργασία.	Αξίες: • Να είναι υπεύθυνοι, να συνεργάζονται και να δείχνουν ενδιαφέρον για την κοινότητα.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Ενθάρρυνση της συμμετοχής

Α.Ι. Ανάγνωση

Α.Ι Προετοιμασία πριν την ανάγνωση / Εισαγωγή

Στόχος: Ενεργοποίηση των βασικών γνώσεων σχετικά με την κοινωνική ζωή και ενθάρρυνση της προσωπικής σύνδεσης.

Διαδικασία (10 λεπτά):

- Γράψτε στον πίνακα «Κοινωνική συμμετοχή των νέων».
- Σε ζευγάρια, οι μαθητές σκέφτονται λόγους για τους οποίους οι νέοι συμμετέχουν ή δεν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο.
- Μοιραστείτε τις ιδέες με όλη την τάξη και καταγράψτε τις κάτω από δύο επικεφαλίδες: Εμπόδια / Κίνητρα.
- Προαιρετική γρήγορη δημοσκόπηση: «Αν γινόταν δημοψήφισμα στο πανεπιστήμιο αυτή την εβδομάδα, θα ψηφίζατε;»
- Γλωσσική υποστήριξη: Παρέχετε ή ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν λέξεις όπως: αίτηση, εθελοντισμός, συμμετοχή, εκστρατεία βάσης, πολιτικό καθήκον, τοπικό συμβούλιο, πρωτοβουλία.

Ενθαρρύνετε τη χρήση φράσεων που εκφράζουν γνώμη: «Κατά τη γνώμη μου...», «Πιστεύω ακράδαντα ότι...», «Ένας λόγος θα μπορούσε να είναι...».

A.II Πρώτη ανάγνωση – Παγκόσμια κατανόηση

Κείμενο: Από την απάθεια στη δράση: Οι μαθητές αναζωογονούν το πολιτικό πνεύμα της Novaland (περίπου 560 λέξεις).

Στόχος: Προσδιορισμός του κεντρικού προβλήματος και της συνολικής λύσης.

Βήματα:

- Σιωπηλή γρήγορη ανάγνωση (3 λεπτά).
- Κατευθυντήριες ερωτήσεις στον πίνακα:
  - ο Ποια πρόκληση αντιμετωπίζει το Πανεπιστήμιο Novaland;
  - ο Ποια ευρωπαϊκά παραδείγματα αποδεικνύουν ότι η απάθεια μπορεί να ανατραπεί;
  - ο Ποιο είναι το τελικό μήνυμα του ομιλητή;
- Έλεγχος σε ζεύγη και, στη συνέχεια, σύντομη ανατροφοδότηση από την ομάδα.

Λύσεις για την Άσκηση 2. Σωστή ή Λάθος

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ, 5-Σ)

A.II. Λεξιλόγιο

(Απαντήσεις 1-Ε, 2-Δ, 3-Β, 4-Α, 5-Γ)

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις από την παρακάτω λίστα λέξεων. Υπάρχουν περισσότερες λέξεις από κενά, οπότε επιλέξτε προσεκτικά.

Απαντήσεις

1. εμπλοκή πολιτών,
2. εκστρατεία βάσης
3. ευθύνη
4. κάλεσμα για δράση
5. επικοινωνία με την κοινότητα

Κλειδαρία I – Ανάγνωση

Κωδικός: [6 7 5 8]

A.III. Ακρόαση

Πριν την ακρόαση

Σκέψου – Ζευγάρωσε – Μοιράσου: «Αναφέρετε ένα ζήτημα στην πόλη σας που θα βελτιωνόταν αν εμπλέκονταν οι νέοι. Πώς;»

Κατά τη διάρκεια της ακρόασης

- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Μετά την ακρόαση

Συζήτηση: Γιατί πιστεύετε ότι ορισμένοι νέοι διστάζουν να εμπλακούν στην πολιτική ή σε κοινωνικά προγράμματα;

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2 - Σωστή ή Λάθος

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ, 5-Σ)

A.III.4. Απαντήσεις -Συμπλήρωσε τις ασκήσεις πολλαπλής επιλογής επιλέγοντας μία απάντηση.

(Απαντήσεις 1-B, 2-B, 3-Γ, 4-B, 5-Γ)

Κλειδαρία II – Λεξιλόγιο

Λύσεις

1. Γ
2. Β
3. Α
4. Δ

Κωδικός: [Γ Β Α Δ]

Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Η ελευθερία του λόγου στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης

Β. I. Ανάγνωση

Πρώτη ανάγνωση

- *Στόχος:* συνοπτική κατανόηση
- *Εργασίες:* Προσδιορίστε την κεντρική ιδέα του κειμένου.
- *Σωστές απαντήσεις:* Η συμμετοχή των νέων στην Ευρώπη αυξάνεται, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια και κενά που περιορίζουν την ουσιαστική συμμετοχή τους.

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – α, β, γ ή δ

(Απαντήσεις 1-B, 2-B, 3-B, 4-B, 5-Γ)

B.II. Γραμματική

B.II.2 Συμπληρώστε το κείμενο χρησιμοποιώντας τη σωστή μορφή των λέξεων στις παρενθέσεις

Σωστές Απαντήσεις

- (1) συμμετοχή
- (2) προσφορά
- (3) επικοινωνία
- (4) αλλαγή
- (5) βοήθεια

Κλειδαριά III

1. συμμετοχή
2. δράση
3. ευθύνη
4. συβεργασία
5. πρέπει
6. μπορεί

☒ **ΚΩΔΙΚΟΣ (2 1 6 3 4 5)**

B. III. Ακρόαση

Συζήτηση πριν την ακρόαση

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- 5 λεπτά το πολύ, σε ζεύγη ή μικρές ομάδες.
- Ενθαρρύνετε την ανταλλαγή ιδεών σχετικά με τις κινήσεις που σχετίζονται με το θέμα.
- Ενθαρρύνετε ποικίλες απαντήσεις σχετικά με τους λόγους συμμετοχής των μαθητών.

Λύσεις για την Άσκηση 1. - Συμπλήρωσε τις ασκήσεις πολλαπλής επιλογής επιλέγοντας μία απάντηση.

Απαντήσεις (1- B, 2-B 3-B, 4-Γ, 5-B)

Γ. Ομιλία

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

1. Γιατί είναι σημαντικό να συμμετέχουμε στο σχολείο;
2. Ποια μικρή δράση θα ήθελες να κάνεις;

3. Πώς μπορείς να βοηθήσεις τους συμμαθητές σου;
4. Ποια είναι μια καλή ιδέα για καμπάνια;
5. Πώς νιώθεις όταν η γνώμη σου μετράει;

2. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

1. Ρόλος Α – Ρόλος Β: Συμμετοχή σε δράση καθαριότητας
Α: Θέλεις να πας στην “Ημέρα Καθαριότητας”;
Β: Δίσταζεις γιατί έχεις διάβασμα. Συζητήστε και αποφασίστε τι θα κάνεις.
2. Ρόλος Α – Ρόλος Β: Ιδέες για το σχολείο
Α: Είσαι μέλος της “Ομάδας Ιδεών” και ζητάς προτάσεις.
Β: Προτείνεις μια απλή ιδέα (π.χ. ζωγραφική, βιβλιοθήκη, φυτά στο προαύλιο).
3. Ρόλος Α – Ρόλος Β: Νέα σχολική ομάδα
Α: Θέλεις να ξεκινήσεις μια μικρή σχολική ομάδα, π.χ. “Ομάδα Βοήθειας”.
Β: Ρωτάς τι κάνει η ομάδα και αν χρειάζεται πολλή δουλειά.
4. Ρόλος Α – Ρόλος Β: Προσπάθεια για περισσότερη συμμετοχή
Α: Προσπαθείς να πείσεις τον συμμαθητή σου να συμμετέχει σε μια δράση.
Β: Εξηγείς γιατί δεν συμμετέχεις συνήθως και τι θα σε βοηθούσε να ξεκινήσεις.
5. Ρόλος Α – Ρόλος Β: Σχολική συνάντηση
Α: Είσαι καθηγητής/τρια και ζητάς από τους μαθητές μια ιδέα για το σχολείο.
Β: Προτείνεις μία ιδέα και εξηγείς γιατί είναι καλή για όλους.

Κλειδαριά IV - ΚΩΔΙΚΟΣ (Σ – Σ – Δ)

Δ. Σύνταξη

Γράψε μια πρόσκληση προς συμφοιτητές για μια απλή δράση συμμετοχής (π.χ. καθαριότητα, φυτά, ζωγραφική, ιδέες για το σχολείο). Πες πού, πότε και γιατί θα γίνει η δράση.

ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Δείτε ξανά το εισαγωγικό βίντεο.

Φτιάξτε **ένα απλό ενημερωτικό φύλλο** για φοιτητές με:

- 2 τρόπους να συμμετέχω ως νέος
- 1 παράδειγμα καλής συμμετοχής
- 1 φράση: «Η συμμετοχή είναι σημαντική γιατί...»

ΣΥΖΗΤΗΣΗ / ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

1. Ποια δεξιότητα βελτίωσες περισσότερο σε αυτή την ενότητα;
2. Πώς σε βοήθησε η απλή γλώσσα συμμετοχής (πρέπει, αν...) να εξηγήσεις τις ιδέες σου;
3. Ποια μικρή πράξη μπορείς να κάνεις στην πραγματική ζωή για να βοηθήσεις την κοινότητά σου;

Επισκόπηση αξιολόγησης

Χρησιμοποιήστε συνοπτικές κλίμακες αξιολόγησης (Ναι/Εν μέρει/Όχι ή κλίμακα 1-5) για:

- Πρόταση: σαφήνεια, μετρήσιμοι στόχοι, σχέδιο δράσης, χρήση αντιθέσεων/υποχρεώσεων/υποθετικών προτάσεων.
- Ενημερωτικό γράφημα: οπτική επίδραση, επιτακτική γλώσσα, υποθετικές προτάσεις.
- Ομιλία/Βίντεο: δομή, πειστική παρουσίαση, υποθετικές προτάσεις τύπου 1 & 2, σύσταση.
- Αφίσα/Hashtag: ισχυρό σλόγκαν, εντυπωσιακό σχεδιασμό, υποθετική πρόσκληση για δράση.
- Ενσωμάτωση: συνεπές μήνυμα και επωνυμία σε όλα τα αποτελέσματα.
- Ομαδική εργασία & Παρουσίαση: ισορροπημένη συμμετοχή, επαγγελματική παρουσίαση.

Συμβουλές για τους εκπαιδευτικούς

- Παρουσιάστε παραδείγματα πραγματικών εκστρατειών για νέους ως πηγή έμπνευσης.
- Υπενθυμίστε στους μαθητές να συμπεριλάβουν τουλάχιστον μία πρόταση υποχρεωτικής φύσης και μία πρόταση υπό όρο τύπου 2 στην τελική παρουσίαση.
- Ενθαρρύνετε τους να εξασκηθούν στο χρονικό όριο: η ομιλία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο λεπτά.
- Δώστε διαμορφωτική ανατροφοδότηση σχετικά με τα προσχέδια της πρότασης και του ενημερωτικού γραφήματος πριν από την τελική υποβολή.

Ενότητα 4

Εμείς και οι Άλλοι: Στερεότυπα, Ταυτότητα και Ένταξη

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώση:

- Να γνωρίζουν και να κατανοούν κριτικά την ενταξιμότητα και την ισότητα σε ακαδημαϊκά περιβάλλοντα (στερεοτυπικές αντιλήψεις, προκαταλήψεις, μεροληψία, άδικη μεταχείριση, διακρίσεις).
- Να γνωρίζουν το σχετικό λεξιλόγιο και τη γραμματική για πρακτικές ΠΙΕ (Ποικιλομορφία – Ισότητα – Ένταξη), για διαπροσωπική επικοινωνία και για επίσημα θεσμικά επίπεδα λόγου.

Δεξιότητες:

- Να αναλύουν ακαδημαϊκό υλικό, όπως αναφορές και πολιτικές, χρησιμοποιώντας κριτική σκέψη και να επικοινωνούν με σαφήνεια τα ευρήματα στα ελληνικά.
- Να δημιουργούν αποτελεσματικά μηνύματα στα ελληνικά που αντιμετωπίζουν ζητήματα μεροληψίας και διάκρισης, προωθώντας θεσμική ενταξιμότητα.

Στάσεις:

- Να δείχνουν υπευθυνότητα και κοινωνική συνείδηση για τη διατήρηση της ποικιλομορφίας και της ενταξιμότητας στο πανεπιστήμιο και την κοινωνία.
- Να λαμβάνουν αποφάσεις βασισμένες σε τεκμήρια και να επικοινωνούν κατάλληλα.

Αξίες:

- Να προασπίζουν την ισότητα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, προστατεύοντας τα άτομα από διακρίσεις και βλάβη της φήμης τους.
- Να στηρίζουν δημοκρατικές αρχές, με διαφάνεια και δίκαιες διαδικασίες στους ακαδημαϊκούς θεσμούς.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: στερεότυπα και προκαταλήψεις

Α.Ι. Ανάγνωση

Οδηγίες για τον καθηγητή:

- Διατηρήστε τη συζήτηση σύντομη (5–7 λεπτά) για να διατηρηθεί η συγκέντρωση.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να δίνουν γενικά παραδείγματα αντί για προσωπικές λεπτομέρειες, ώστε να εξασφαλιστεί ένα ασφαλές και σεβαστό περιβάλλον.
- Εάν οι μαθητές διστάζουν να μιλήσουν, δώστε υποθετικά παραδείγματα για να ξεκινήσετε τη συζήτηση (π.χ. προκαταλήψεις σχετικά με νεότερους έναντι παλαιότερων εργαζομένων, κατανομή εργασιών με βάση το φύλο).
- Χρησιμοποιήστε μερικές ερωτήσεις για να συνεχίσετε τη συζήτηση:
  - Ποιες μορφές πήρε η μεροληψία; (π.χ. γλώσσα, γλώσσα του σώματος, λήψη αποφάσεων)
  - Ποιος ήταν ο αντίκτυπος; (στα άτομα, στην ομάδα, στα αποτελέσματα)
  - Πώς αντιμετωπίστηκε; (επίσημα, ανεπίσημα ή αγνοήθηκε)

2. Πρώτη ανάγνωση – Γενική κατανόηση

Στόχος: Οι μαθητές εντοπίζουν τα κύρια θέματα και τον σκοπό του κειμένου.

Διαδικασία:

- Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο επιφανειακά για 2–3 λεπτά.
- Κατευθυντήριες ερωτήσεις για την επιφανειακή ανάγνωση:
  - Ποιο είναι το γενικό θέμα;
  - Για ποιον έχει γραφτεί το κείμενο;
  - Ποιο είναι το κύριο επιχείρημα του συγγραφέα;
- Σύντομη ανατροφοδότηση από όλη την τάξη — καταγράψτε τις βασικές ιδέες στον πίνακα (π.χ., κύριο εμπόδιο = στερεότυπα· λύση = πολυεπίπεδη προσέγγιση).

3. Δεύτερη ανάγνωση – Λεπτομερής κατανόηση

Στόχος: Οι μαθητές διαβάζουν πιο προσεκτικά για να εντοπίσουν τις βασικές ιδέες, τα παραδείγματα και τη δομή.

Διαδικασία:

- Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν ξανά, σημειώνοντας αυτή τη φορά:
  - Τα τρία επίπεδα δράσης (ατομικό, πολιτισμικό, θεσμικό)
  - Παραδείγματα προκατάληψης που αναφέρονται στο κείμενο
  - Αρνητικές επιπτώσεις σε άτομα και οργανισμούς
- Ενθαρρύνετέ τους να υπογραμμίσουν ή να επισημάνουν τα παραδείγματα καθώς διαβάζουν.

4. Γλωσσική εστίαση (Προαιρετικό)

Εάν ο χρόνος το επιτρέπει, εστιάστε στα εξής:

- Βασικές συνάψεις από το κείμενο: ασυνείδητη προκατάληψη, κανόνες στο χώρο εργασίας, συστημική ανισότητα, κουλτούρες χωρίς αποκλεισμούς, στόχοι για την ποικιλομορφία
- Ακαδημαϊκό ύφος: Επισημάνετε πώς το κείμενο χρησιμοποιεί ισορροπημένη, επίσημη γλώσσα (π.χ. «μπορεί να θεωρηθεί ως...» αντί για άμεσες κατηγορίες).

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1

Σωστή απάντηση: Β.

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2. Σωστή ή Λάθος
(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Σ, 5-Λ)

Α.ΙΙ. Λεξιλόγιο

Λύσεις για την Άσκηση 1. Αντιστοιχίστε τους βασικούς όρους με τους ορισμούς τους

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- 1 -Δ
- 2 -Β
- 3- Γ
- 4 - Α
- 5- Ε

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις από την παρακάτω λίστα λέξεων.

Απαντήσεις

- 1. ασυνείδητη
- 2. μοιάζουν
- 3. αποκλείονται
- 4. παραβλέπονται
- 5. ικανότητα

Κλειδαρία Ι - Ανάγνωση

Σωστή απάντηση: 7 – 8 – 6 – 9

Α.ΙΙΙ. Ακρόαση

1 Ερωτήσεις για συζήτηση πριν την ακρόαση

- Διευκρινίστε τι είναι ο χάρτης ταυτότητας: μια οπτική ή νοητική λίστα χαρακτηριστικών που αποτελούν μέρος του εαυτού σας.
- Προτείνετε πιθανές κατηγορίες ως παραδείγματα (χωρίς να πιέζετε τους μαθητές να τις χρησιμοποιήσουν όλες):
  - Ηλικία
  - Φύλο
  - Φυλή/εθνικότητα
  - Θρησκεία ή σύστημα πεποιθήσεων
  - Υπηκοότητα ή πολιτισμικό υπόβαθρο
  - Γλώσσα(ες)
  - Καριέρα ή τομέας σπουδών
  - Ενδιαφέροντα/χόμπι
  - Οικογενειακό υπόβαθρο
  - Επίπεδο εκπαίδευσης
  - Δώστε 2-3 λεπτά στους μαθητές να σημειώσουν τις ιδέες τους ατομικά.
  - Ενθαρρύνετε τους να σκεφτούν τόσο τις ορατές όσο και τις αόρατες πτυχές της ταυτότητας.
- Ορίστε τον όρο «στερεότυπο» με απλά λόγια: μια σταθερή, υπερβολικά απλουστευμένη πεποίθηση σχετικά με μια ομάδα ανθρώπων.
- Τονίστε ότι τα στερεότυπα μπορεί να είναι θετικά, αρνητικά ή ουδέτερα, αλλά είναι πάντα γενικεύσεις και σπάνια απόλυτα ακριβή.
- Δώστε ένα παράδειγμα (π.χ., «Μερικοί άνθρωποι υποθέτουν ότι όλοι οι μηχανικοί δεν επικοινωνούν καλά — αυτό δεν είναι αλήθεια, αλλά είναι ένα κοινό στερεότυπο.»).
- Αφήστε τους μαθητές να σκεφτούν μόνοι τους για 2 λεπτά πριν ξεκινήσει η συζήτηση.

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1.

Σωστή απάντηση: Γ

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2 - Σωστή ή Λάθος

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ, 5-Σ)

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 3

Σωστή απάντηση: Β.

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 4 – Πολλαπλής Επιλογής

(Απαντήσεις 1-β, 2-β, 3-γ, 4-γ, 5-γ)

Κλειδαρία II – Λεξιλόγιο

Κωδικός (Β Γ Α Δ)

Β. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: ΔΕΙ και διάκριση

Β. Ι. Ανάγνωση

1. Στάδιο πριν την ανάγνωση

Στόχος: Ενεργοποίηση των προγενέστερων γνώσεων των μαθητών σχετικά με την ένταξη και το ΔΕΙ πριν ασχοληθούν με το κείμενο.

- Ρωτήστε εν συντομία τους μαθητές:
  - «Τι σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε τη λέξη “ένταξη” στην εκπαίδευση ή στην εργασία;»
  - «Γιατί η ποικιλομορφία μπορεί να είναι πολύτιμη στα πανεπιστήμια;»
- Εάν χρειαστεί, διευκρινίστε τη διαφορά μεταξύ ποικιλομορφίας, ισότητας και ένταξης χωρίς να δώσετε ακόμη πλήρεις ορισμούς — οι μαθητές θα τους επιβεβαιώσουν και θα τους διευρύνουν με βάση το κείμενο.

2. Συζήτηση σχετικά με το τι σημαίνει ΔΕΙ.

Αυτή η ερώτηση βασίζεται σε απόψεις· αφήστε τους φοιτητές να κάνουν πρώτα ανταλλαγή ιδεών σε ζεύγη ή μικρές ομάδες. Προτρέψτε τους να σκεφτούν:

- Δίκαιη πρόσβαση σε ευκαιρίες
- Την πρόληψη των διακρίσεων
- Εμπλουτισμό των προοπτικών και επίλυση προβλημάτων
- Καλύτερη απόδοση της ομάδας

Ενθαρρύνετέ τους να δώσουν παραδείγματα από τις δικές τους εμπειρίες ή παρατηρήσεις.

Πιθανές ερωτήσεις για περαιτέρω συζήτηση:

- «Μπορεί η ένταξη να ωφελήσει και τα άτομα που ανήκουν στις πλειοψηφούσες ομάδες; Πώς;»
- «Τι θα μπορούσε να συμβεί αν ένας οργανισμός αγνοήσει την ένταξη;»

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – α, β, γ ή δ

(Απαντήσεις 1-Γ, 2-Γ, 3-Γ, 4-Γ, 5-Γ)

Β.ΙΙ. Γραμματική

2. Συμπληρώστε το κείμενο χρησιμοποιώντας τη σωστή μορφή της λέξης σε παρένθεση.

Απαντήσεις

1. προετοιμασία
2. επαρκή οικονομική
3. προσαρμοστικές
4. ένταξη
5. ενημέρωση

 Κλειδαρά III - ΚΩΔΙΚΟΣ (2 3 4 5 6 1)

Β ΙΙΙ. Ακρόαση

Κλειδί απαντήσεων για την Εργασία 1. – α,β,γ,δ
(Απαντήσεις 1-B, 2-A, 3-Γ, 4-Γ, 5-B)

Γ. Ομιλία

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

1. Ποιο ρόλο μπορεί να έχει η ακαδημαϊκή ηγεσία στο να αντιμετωπίζει τα στερεότυπα στο πανεπιστήμιο;
2. Τι σημαίνει “ασυνείδητη προκατάληψη” και πώς είναι διαφορετική από την σκόπιμη διάκριση;
3. Ποιες αρνητικές συνέπειες μπορεί να έχει ένας οργανισμός όταν δεν αντιμετωπίζει την ασυνείδητη προκατάληψη;
4. Πώς επηρεάζουν οι πρακτικές ΠΙΕ την επιτυχία των φοιτητών και την απόδοση του πανεπιστημίου; Σκεφτείτε πολιτικές του ιδρύματος και αποτελέσματα των φοιτητών, όπως αποφοίτηση και συνέχιση σπουδών.
5. Ποια συστημικά εμπόδια δυσκολεύουν την πλήρη εφαρμογή του ΠΙΕ στα πανεπιστήμια;

2. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

Σενάριο 1: Ο νέος μαθητής

Ρόλος Α: Είσαι νέος στο σχολείο. Δεν ξέρεις καλά πού είναι οι αίθουσες.
Ρόλος Β: Είσαι παλιός μαθητής. Δείξε στον Α την τάξη, την αυλή και την καντίνα. Κάνε τον να νιώσει άνετα.

Σενάριο 2: Ο ντροπαλός συμμαθητής

Ρόλος Α: Νιώθεις ντροπαλός/ή και κάθεται μόνος/η στο διάλειμμα.
Ρόλος Β: Πήγαινε κοντά στον Α, κάλεσέ τον να καθίσει μαζί σου και άρχισε απλή συζήτηση.

Σενάριο 3: Η σχολική λέσχη

Ρόλος Α: Θέλεις να μπεις σε μία σχολική λέσχη (τέχνη, μουσική ή спор), αλλά δεν ξέρεις πώς.
Ρόλος Β: Εξήγησε πώς μπορεί να γραφτεί, τότε γίνονται οι συναντήσεις και ενθάρρυνέ τον/την να συμμετέχει.

Σενάριο 4: Ένα στερεότυπο στην τάξη

Ρόλος Α: Ακούς έναν συμμαθητή να λέει ένα στερεότυπο, π.χ. «Οι ήσυχoi μαθητές είναι βαρετοί».

Ρόλος Β: Εξήγησε στον Α (και στην τάξη) γιατί το στερεότυπο είναι λάθος και γιατί πρέπει να τους σεβόμαστε όλους.

Σενάριο 5: Φτιάχνουμε αφίσα ένταξης

Ρόλος Α: Θέλεις να κάνεις μια αφίσα για ένταξη στην τάξη, αλλά δεν έχεις ιδέες.

Ρόλος Β: Πρότεινε απλές ιδέες, όπως «Είμαστε ευγενικοί», «Ακούμε τους άλλους», «Βοηθάμε στο μάθημα». Συνεργαστείτε για την αφίσα.

Κλειδαριά IV

1. ΕΥΔΘΑΙΣΤΟΟΙΗΠΣΗ
→ Ευαισθητοποίηση
2. ΕΠΡΚΟΣΩΗΗΣΠ
→ Εκπροσώπηση
3. ΟΛΓΙΑΔΟΣ
→ Διάλογος

ΚΩΔΙΚΟΣ (Ε-Ε-Δ)

Δ. Σύνταξη

1. Γράψε ένα σύντομο μήνυμα σε έναν φίλο για μια κατάσταση άδικης συμπεριφοράς (στερεότυπο, προκατάληψη). Πες πώς νιώθεις και τι θέλεις να κάνετε για να βοηθήσετε.

Γεια σου Νίκο,

Σήμερα κάποιoi είπαν ότι «οι ήσυχoi μαθητές είναι βαρετοί». Δεν μου άρεσε αυτό, γιατί είναι στερεότυπο και μπορεί να πληγώσει. Θέλω αύριο να μιλήσουμε στην ομάδα μας και να εξηγήσουμε ότι όλοι είναι διαφορετικοί και όλοι αξίζουν σεβασμό. Έλα μαζί μου για να δείξουμε καλή στάση.

Μαρία

ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Δείτε ξανά το εισαγωγικό βίντεο.

Φτιάξτε **ένα απλό ενημερωτικό φύλλο** με:

- 2 τρόπους να καταλαβαίνουμε τους άλλους
- 1 παράδειγμα καλής συμπεριφοράς
- 1 φράση για τον σεβασμό

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ

Δείτε ξανά το εισαγωγικό βίντεο.

Φτιάξτε **ένα απλό ενημερωτικό φύλλο** με:

- 2 τρόπους να καταλαβαίνουμε τους άλλους
- 1 παράδειγμα καλής συμπεριφοράς
- 1 φράση για τον σεβασμό

Ενότητα 5

Εξουσία και διαμαρτυρία (Δημοκρατία, ακτιβισμός και διαφωνία)

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώση: • Να γνωρίζουν βασική γλώσσα και τρόπους επικοινωνίας που σχετίζονται με εξουσία, διαμαρτυρία, δημοκρατία, δράση και διαφωνία. • Να καταλαβαίνουν απλές πληροφορίες για πολιτική, νόμους, ανθρώπινα δικαιώματα και τα μέσα ενημέρωσης	Δεξιότητες: • Να μαθαίνουν μόνοι τους με απλούς τρόπους. • Να σκέφτονται με απλή ανάλυση και κριτική. • Να ακούν και να παρατηρούν με προσοχή. • Να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις. • Να χρησιμοποιούν βασικές γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες σε περισσότερες από μία γλώσσες. • Να συνεργάζονται με άλλους. • Να λύνουν απλές συγκρούσεις.
Στάσεις: • Να δείχνουν σεβασμό. • Να ενδιαφέρονται για την κοινωνία και το κοινό καλό. • Να πιστεύουν ότι μπορούν να τα καταφέρουν	Αξίες: • Να σέβονται την ανθρώπινη αξία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. • Να υποστηρίζουν τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, τη δικαιοσύνη, την ισότητα και τον νόμο.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Εξουσία, διαμαρτυρία και δημοκρατία. Η διαφωνία ως η κινητήρια δύναμη της αλλαγής

Α.Ι. Ανάγνωση

1. Πριν διαβάσετε το κείμενο, απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

Συνεχής εργασία: Μπορεί η διαμαρτυρία ή η πολιτική ανυπακοή να είναι πιο ισχυρή από την ψήφο σε ορισμένες περιπτώσεις; Γιατί ναι ή γιατί όχι;

Ερώτηση προς σκέψη: Ποιος πρέπει να αποφασίζει πού βρίσκεται το όριο μεταξύ αποδεκτής διαφωνίας και απαράδεκτης αναστάτωσης;

Απαντήσεις για την Άσκηση 1.

Σωστή απάντηση: Β.

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2. Σημειώστε τις προτάσεις που σχετίζονται με το κείμενο ως ΣΩΣΤΕΣ ή ΛΑΘΟΣ.

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ, 5-Λ)

A.II. Λεξιλόγιο

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1. Ταιριάξτε τις λέξεις με τις ορισμούς τους.

(Απαντήσεις 1-Γ, 2-Ε, 3-Δ, 4-Β, 5-Α)

Απαντήσεις για την Άσκηση 2. Επιλέξτε τη σωστή λέξη από τη λίστα λέξεων για να συμπληρώσετε τα κενά. Κάθε λέξη μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο μία φορά.

Απαντήσεις

- 1- πρόβλημα
- 2- αλλάζουν
- 3- κοινότητα
- 4- πορεία
- 5- μήνυμα

Κλειδαριά I

Σωστός κωδικός: 7 – 5 – 8 – 4

A.III. Ακρόαση

Λύσεις για την Άσκηση 2. Σωστό ή Λάθος

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Σ)

Λύσεις για την Άσκηση 4 – Πολλαπλής Επιλογής

(Απαντήσεις 1-Β, 2-Β, 3-Α, 4-Β, 5-Γ)

Κλειδαριά II

Γράμματα σωστών αντιστοιχίσεων (1–4): Γ Α Β Δ

Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Η αλληλεπίδραση της εξουσίας, της διαμαρτυρίας, της δημοκρατίας, του ακτιβισμού και της διαφωνίας

Β.Ι. Ανάγνωση

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1 – Γενικής Κατανόησης

Σωστή απάντηση: Β

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – α, β, γ ή δ.

(Απαντήσεις 1-Β, 2-Γ, 3-Γ, 4-Α, 5-Α)

Β.ΙΙ. Γραμματική

Λύσεις για την Άσκηση 2. Μετασχηματίστε τις παρακάτω προτάσεις χρησιμοποιώντας ένα βοηθητικό ρήμα είτε σε θετική είτε σε αρνητική μορφή.

Απαντήσεις

1. τοπικά
2. κοινότητα
3. βοηθητικές
4. ανήσυχοι
5. σημαντικό

Κλειδαριά ΙΙΙ

ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ (1 3 2 5 4 6)

Β.ΙΙΙ. Ακρόαση

Β.ΙΙΙ.2. Λύσεις για την Άσκηση 1 - Α, Β, Γ ή Δ.

(Απαντήσεις 1-Β, 2-Β, 3-Α, 4-Α, 5-Β)

Γ. Ομιλία

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

1. Γιατί διαμαρτύρονται οι άνθρωποι σε μια κοινότητα;
2. Έχεις δει ποτέ διαμαρτυρία, είτε από κοντά είτε online; Πώς ήταν;
3. Γιατί είναι σημαντικό να ακούμε τις ιδέες των άλλων;
4. Πώς μπορούν οι νέοι να βοηθήσουν να λυθούν προβλήματα στην πόλη τους;
5. Ποιος είναι ένας ειρηνικός τρόπος για να δείξεις τη γνώμη σου;

2. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

Σενάριο: Δύο μαθητές συζητούν αν οι διαμαρτυρίες βοηθούν να λυθούν προβλήματα.

Ζευγάρι 1:

A: Πιστεύεις ότι οι διαμαρτυρίες είναι σημαντικές.

B: Πιστεύεις ότι οι συναντήσεις είναι καλύτερες.

Ζευγάρι 2:

A: Θέλεις να σωθεί το πάρκο.

B: Πιστεύεις ότι τα νέα μαγαζιά είναι χρήσιμα.

Ζευγάρι 3:

A: Προτιμάς τις online καμπάνιες.

B: Προτιμάς να μιλάς πρόσωπο με πρόσωπο.

Ζευγάρι 4:

A: Πιστεύεις ότι οι νέοι μπορούν να αλλάξουν πράγματα.

B: Πιστεύεις ότι μόνο οι ενήλικες μπορούν.

Ζευγάρι 5:

A: Θέλεις περισσότερους πράσινους χώρους.

B: Θέλεις περισσότερες επιχειρηματικές ευκαιρίες.

Κλειδαρία IV

➡ ΚΩΔΙΚΟΣ (Ε Δ Σ) → Το αρχείο ξεκλειδώνεται.

Δ. Σύνταξη

ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αυτή η εργασία ενθαρρύνει τους μαθητές να σκεφτούν κριτικά τον ρόλο των κοινωνικών μέσων στον ακτιβισμό, τη λογοκρισία και την αντίσταση. Στόχος της είναι να αναπτύξει τις ικανότητες των μαθητών να δημιουργούν καμπάνιες με αντίκτυπο, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη ηθικές, νομικές και δημιουργικές στρατηγικές. Οι παρακάτω οδηγίες θα σας βοηθήσουν να καθοδηγήσετε τους μαθητές σας κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

1. Στόχοι της εργασίας

Κατανόηση της δύναμης των κοινωνικών μέσων: Οι μαθητές πρέπει να διερευνήσουν πώς τα κοινωνικά μέσα έχουν μεταμορφώσει τον ακτιβισμό και το δυναμικό τους τόσο να ενδυναμώνουν όσο και να παραπλανούν.

Προσδιορισμός των προκλήσεων: Δώστε έμφαση στις σχετικές πολυπλοκότητες, ειδικά όσον αφορά τη λογοκρισία, την παραπληροφόρηση και τον κυβερνητικό έλεγχο.

Δημιουργικότητα στη στρατηγική: Ενθαρρύνετε τους μαθητές να σκεφτούν καινοτόμα για το πώς να κινητοποιήσουν υποστήριξη τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός διαδικτύου, ειδικά υπό περιοριστικές συνθήκες.

Κριτική σκέψη σχετικά με την ηθική χρήση των μέσων: Οι μαθητές πρέπει να μάθουν πώς να υποστηρίζουν υπεύθυνα τις θέσεις τους, διασφαλίζοντας ότι τα μηνύματά τους δεν συμβάλλουν ακούσια στην παραπληροφόρηση ή προκαλούν βλάβη.

2. Βασικά μαθησιακά αποτελέσματα

Δεξιότητες έρευνας και ανάλυσης: Οι μαθητές θα ερευνήσουν κινήματα, νόμους και στρατηγικές ψηφιακού ακτιβισμού.

Δημιουργική επικοινωνία: Θα δημιουργήσουν ένα ελκυστικό σλόγκαν και ένα πρακτικό σχέδιο δράσης.

Κριτική ανάλυση: Οι μαθητές θα πρέπει να αναλογιστούν τις επιπτώσεις του νέου νόμου και να προσδιορίσουν στρατηγικές για να τον υπονομεύσουν με δημιουργικό και ηθικό τρόπο.

Συνεργασία: Ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία, καθώς οι μαθητές θα πρέπει να συζητήσουν και να αναπτύξουν από κοινού τη στρατηγική της εκστρατείας τους.

3. Δομή της εργασίας

A. Δημιουργία σλόγκαν

Το σλόγκαν πρέπει να συνοψίζει την ουσία του κινήματός τους και των προσπαθειών αντίστασης σε όχι περισσότερες από δέκα λέξεις. Πρέπει:

- να είναι σύντομο, ευκολομνημόνευτο και εύκολο να διαδοθεί·
- να αντικατοπτρίζει τους στόχους της αντίστασης, της αλληλεγγύης και της προστασίας της ελευθερίας του λόγου·

- να αποφεύγει την άμεση αντιπαράθεση, αλλά να εκφράζει παράλληλα δύναμη και αποφασιστικότητα.

Παραδείγματα σλόγκαν

«Πείτε την αλήθεια, αντισταθείτε στη σιωπή, οικοδομήστε τη δικαιοσύνη.»

«Ενωθείτε για την ελευθερία, μιλήστε ενάντια στη λογοκρισία.»

Ενθαρρύνετε τους μαθητές να δοκιμάσουν το σύνθημά τους ρωτώντας: «Μπορεί αυτό να μοιραστεί εύκολα στις πλατφόρμες κοινωνικών μέσων; Είναι ελκυστικό;»

B. Βήματα/μέτρα της εκστρατείας

Οι μαθητές πρέπει να περιγράψουν έως και επτά βήματα για να εξασφαλίσουν τη μακροβιότητα και τον αντίκτυπο του διαδικτυακού ακτιβισμού τους, αντιστεκόμενοι παράλληλα στη λογοκρισία. Αυτά τα βήματα πρέπει να είναι:

- υλοποιήσιμα: Τα μέτρα πρέπει να είναι σαφή, πρακτικά και εφικτά.
- σύντομα και άμεσα: Οι τίτλοι πρέπει να είναι συνοπτικοί (μέγιστο επτά λέξεις) και οι περιγραφές να μην υπερβαίνουν τις εβδομήντα λέξεις η καθεμία.
- δημιουργικά και ευέλικτα: Τα μέτρα πρέπει να εξετάζουν τρόπους αντιμετώπισης της λογοκρισίας και της παραπληροφόρησης, χρησιμοποιώντας στρατηγικές τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός διαδικτύου.

Παραδείγματα μέτρων

Ενίσχυση των διασυννοριακών συμμαχιών

Συνεργασία με ακτιβιστές από όλο τον κόσμο για την ενίσχυση των μηνυμάτων και την προστασία του κινήματος από την τοπική λογοκρισία. Δημιουργία ενός δικτύου που μοιράζεται πληροφορίες μέσω κρυπτογραφημένων καναλιών και διεθνών πλατφορμών.

Αξιοποίηση εκστρατειών εκτός διαδικτύου για τη δημιουργία δυναμικής στο διαδίκτυο

Οργάνωση δημόσιων διαδηλώσεων, πορειών ή καλλιτεχνικών εγκαταστάσεων για τη δημιουργία κάλυψης από τα μέσα ενημέρωσης. Χρήση αυτών των εκδηλώσεων για να στρέψουν ξανά την προσοχή στις διαδικτυακές πλατφόρμες με χρήση hashtag και ζωντανών μεταδόσεων.

Δημιουργία ενός ασφαλούς διαδικτυακού χώρου

Αναπτύξτε κρυπτογραφημένα κανάλια επικοινωνίας (π.χ. ιδιωτικές ομάδες στο DisFord, κανάλια στο Telegram) ώστε οι ακτιβιστές να μπορούν να οργανώνονται

χωρίς το φόβο της παρακολούθησης. Εξασφαλίστε τη διαθεσιμότητα πόρων για ασφαλείς ψηφιακές πρακτικές.

Χρησιμοποιήστε μιμίδια και τέχνη για να αντιμετωπίσετε τη λογοκρισία

Χρησιμοποιήστε οπτικό περιεχόμενο, όπως μιμίδια, αφίσες και βίντεο, για να μεταδώσετε μηνύματα γρήγορα και δημιουργικά. Τα μιμίδια είναι πιο δύσκολο να λογοκριθούν και διαδίδονται γρήγορα στις πλατφόρμες κοινωνικών μέσων.

Διανέμετε πληροφορίες με αποκεντρωμένους τρόπους

Αποφύγετε να συγκεντρώνετε όλες τις βασικές πληροφορίες σε μία μόνο πλατφόρμα. Χρησιμοποιήστε ένα συνδυασμό μέσων κοινωνικής δικτύωσης, επικοινωνίας μεταξύ ομοτίμων και ανώνυμων διαδικτυακών εργαλείων για να εξασφαλίσετε τη διάδοση των ιδεών.

Αντιμετωπίστε την παραπληροφόρηση με γεγονότα

Δημιουργήστε συστήματα επαλήθευσης γεγονότων και αξιοποιήστε επαληθευμένες πληροφορίες για να διορθώσετε ψευδείς αφηγήσεις. Χρησιμοποιήστε επιρροές στα κοινωνικά δίκτυα ή δημοσιογράφους για να βοηθήσετε στη διάδοση ακριβών λεπτομερειών σχετικά με τους στόχους του κινήματος.

Οργανώστε ψηφιακά flash mobs

Συντονίστε ένα «ψηφιακό flash mob» κινητοποιώντας τους οπαδούς σας να δημοσιεύσουν συγκεκριμένο περιεχόμενο ταυτόχρονα. Αυτή η συντονισμένη διαδικτυακή δράση μπορεί να εστιάσει την προσοχή στον σκοπό και να ξεπεράσει τις προσπάθειες να σιγήσει το μήνυμα.

4. Στρατηγικές διδασκαλίας

A. Ενεργοποίηση προγενέστερων γνώσεων

- Ξεκινήστε με μια συζήτηση στην τάξη σχετικά με τον ρόλο των κοινωνικών μέσων στον σύγχρονο ακτιβισμό. Ζητήστε από τους μαθητές να αναλογιστούν κινήματα που έχουν δει ή υποστηρίζει στο διαδίκτυο (π.χ. #BlackLivesMatter, #FridaysForFuture).
- Εισάγετε την έννοια της λογοκρισίας και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ακτιβιστές στον ψηφιακό κόσμο. Συζητήστε πώς ενδέχεται να αντιδράσουν οι κυβερνήσεις και οι εταιρείες σε αυτά τα κινήματα.

B. Ομαδική εργασία και συνεργασία

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες και ζητήστε τους να συνεργαστούν για να βρουν συνθήματα και στρατηγικές εκστρατείας. Ενθαρρύνετε κάθε

ομάδα να ενσωματώσει διαφορετικές απόψεις, ειδικά όσον αφορά την ασφάλεια στο διαδίκτυο, την ψηφιακή παιδεία και τη διεθνή αλληλεγγύη.

Γ. Μελέτες περιπτώσεων και εφαρμογές στην πραγματική ζωή

- Παρουσιάστε μελέτες περιπτώσεων προηγούμενων κινημάτων που χρησιμοποίησαν αποτελεσματικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. Αραβική Άνοιξη, #MeToo).
- Δείξτε παραδείγματα κυβερνήσεων ή εταιρειών που καταστέλλουν κινήματα στο διαδίκτυο. Συζητήστε πώς οι ακτιβιστές αντιμετώπισαν αυτές τις προκλήσεις και αντλήστε διδάγματα από τις στρατηγικές τους.

Δ. Ηθικά ζητήματα

- Συζητήστε την ηθική του ψηφιακού ακτιβισμού. Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν πώς μπορούν να αποφύγουν να συμβάλλουν στην παραπληροφόρηση ή να χρησιμοποιούν γλώσσα που δημιουργεί διχασμό. Τονίστε την ανάγκη για υπεύθυνη συμπεριφορά στο διαδίκτυο και σεβασμό στον διάλογο.

5. Κριτήρια αξιολόγησης

Δημιουργικότητα και συνάφεια του σλόγκαν (25%)

Σε ποιο βαθμό το σλόγκαν αποτυπώνει την ουσία του κινήματος και της αντίστασης; Είναι δημιουργικό, ευκολομνημόνευτο και προσαρμόσιμο σε διάφορες πλατφόρμες κοινωνικών μέσων;

Πρακτικότητα και αντίκτυπος των βημάτων της εκστρατείας (50%)

Είναι τα βήματα καλά μελετημένα, εφικτά και συναφή με το πλαίσιο; Αντιμετωπίζουν τόσο την πρόκληση της λογοκρισίας όσο και τον στόχο της διατήρησης της δυναμικής του ακτιβισμού;

Ομαδική εργασία και συνεργασία (15%)

Έδειξαν οι μαθητές αποτελεσματική συνεργασία και αντανάκλωση το τελικό προϊόν τις διαφορετικές απόψεις όλων των μελών της ομάδας;

Ηθική και υπεύθυνη επικοινωνία (10%)

Έδειξαν οι μαθητές σαφή κατανόηση της υπεύθυνης χρήσης των κοινωνικών μέσων και έλαβαν υπόψη ηθικά ζητήματα στη στρατηγική τους;

6. Επεκτάσεις/Πρόσθετες ιδέες

Συμμετοχή του κοινού: Οι μαθητές θα μπορούσαν να σχεδιάσουν μια διαδικτυακή έρευνα ή δημοσκόπηση για να εκτιμήσουν την υποστήριξη του κοινού στις προτεινόμενες στρατηγικές της εκστρατείας τους.

Προσομοίωση της αντίδρασης των μέσων ενημέρωσης: Οργανώστε μια δραστηριότητα αναπαράστασης ρόλων, στην οποία οι μαθητές θα αναλάβουν τον ρόλο εκπροσώπων της κυβέρνησης ή εταιρειών που ανταποκρίνονται στην εκστρατεία και θα εξετάσουν πώς θα μπορούσαν να προσπαθήσουν να την αντιμετωπίσουν.

Επικοινωνία με την κοινότητα: Οι μαθητές θα μπορούσαν να σχεδιάσουν δράσεις εκτός διαδικτύου, όπως εργαστήρια για την κοινότητα ή τοπικές υπογραφές, προκειμένου να ευαισθητοποιήσουν το κοινό σχετικά με την ψηφιακή εκστρατεία.

7. Συμπέρασμα

Αυτή η εργασία όχι μόνο προτρέπει τους μαθητές να σκεφτούν κριτικά σχετικά με τη διασταύρωση του ακτιβισμού, των κοινωνικών μέσων και της λογοκρισίας, αλλά τους βοηθά επίσης να αναπτύξουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για μια δημιουργική και υπεύθυνη ψηφιακή υπεράσπιση. Τους ενθαρρύνει να αναλογιστούν προσεκτικά τον ρόλο τους ως διαδικτυακών πολιτών και τους δίνει τη δυνατότητα να ασχοληθούν με σύγχρονα ζητήματα με προληπτικό και ηθικό τρόπο.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

1. Εισαγωγή

- Συζητήστε την έννοια της δημοκρατικής ελευθερίας και τη σημασία των πολιτικών δικαιωμάτων σε μια δημοκρατία.
- Πιστεύετε ότι η διαμαρτυρία αποτελεί ουσιαστικό μέρος ενός δημοκρατικού συστήματος; Γιατί ναι ή γιατί όχι;

2. Κύρια ερωτήματα συζήτησης

2.1. Δυναμικές εξουσίας

- Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να ανταποκρίνονται οι κυβερνήσεις στις δημόσιες διαμαρτυρίες; Πρέπει το κράτος να έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί βία για την καταστολή των διαμαρτυριών ή πρέπει να επιτρέπει όλες τις μορφές διαφωνίας, ακόμη και αν αυτές προκαλούν αναστάτωση;

2.2. Αποτελεσματικότητα των διαδηλώσεων

- Πιστεύετε ότι οι διαμαρτυρίες αποτελούν αποτελεσματικό μέσο για την επίτευξη πολιτικής ή κοινωνικής αλλαγής; Γιατί ορισμένα κινήματα επιτυγχάνουν, ενώ άλλα αποτυγχάνουν;

2.3. Ψηφιακός ακτιβισμός

- Στην εποχή των κοινωνικών μέσων, πώς έχει αλλάξει ο ακτιβισμός; Είναι οι διαμαρτυρίες στο διαδίκτυο (π.χ. εκστρατείες με hashtag, βίντεο που γίνονται viral) εξίσου ισχυρές με τις παραδοσιακές διαδηλώσεις στους δρόμους;

2.4. Ηθικές πτυχές

- Σε ποιο σημείο ο ακτιβισμός γίνεται επιβλαβής για την κοινωνία; Υπάρχει μια διαχωριστική γραμμή μεταξύ της νόμιμης διαμαρτυρίας και της εξτρεμιστικής δράσης;

2.5. Δημοκρατικές αξίες έναντι σταθερότητας

- Μπορεί η υπερβολική διαφωνία να υπονομεύσει τη σταθερότητα μιας δημοκρατίας; Πρέπει να υπάρχουν όρια στις διαμαρτυρίες ή πρέπει όλες οι μορφές διαμαρτυρίας να προστατεύονται βάσει των δημοκρατικών αρχών;

3. Προσωπική αναστοχασμός

- Σκεφτείτε μια διαμαρτυρία ή ένα κοινωνικό κίνημα που είχε αντίκτυπο στη χώρα σας ή σε παγκόσμιο επίπεδο. Πιστεύετε ότι άλλαξε κάτι ουσιαστικό; Ποια διδάγματα μπορούν να αντληθούν από την επιτυχία ή την αποτυχία του;

4. Συμπέρασμα

- Συνοψίστε τις απόψεις σας.
- Κατά τη γνώμη σας, ποιο είναι το μέλλον της διαμαρτυρίας στις δημοκρατίες; Θα συνεχίσουν οι διαμαρτυρίες να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο ή θα αναδυθούν νέες μέθοδοι διαφωνίας;

Ενότητα 6

Ο ψηφιακός εαυτός σας

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώση:

- Αναγνωρίζουν και ονομάζουν βασικές έννοιες της ψηφιακής ασφάλειας (π.χ. ψεύτικος λογαριασμός, απόρρητο, ψηφιακό αποτύπωμα, προσωπικά δεδομένα).
- Χρησιμοποιούν κατάλληλο λεξιλόγιο
- Εξηγούν τη χρήση της προστακτικής και ουσιαστικών που προέρχονται από ρήματα σε απλά παραδείγματα που σχετίζονται με την ψηφιακή ασφάλεια.

Δεξιότητες:

- Εφαρμόζουν βασικούς κανόνες ασφαλούς διαδικτυακής συμπεριφοράς (π.χ. έλεγχος αποστολέα, αλλαγή κωδικού, αναφορά ψεύτικου προφίλ).
- Αναλύουν παραδείγματα ύποπτων προφίλ ή μηνυμάτων και κρίνουν αν είναι αξιόπιστα ή επικίνδυνα.

Στάσεις:

- Υιοθετούν υπεύθυνη και προσεκτική στάση στη χρήση των κοινωνικών δικτύων.
- Συνεργάζονται και συζητούν με σεβασμό για θέματα ψηφιακής ασφάλειας και ιδιωτικότητας.

Αξίες:

- Εκτιμούν την ειλικρίνεια, την ασφάλεια και τον σεβασμό στις διαδικτυακές επικοινωνίες.
- Υποστηρίζουν την ανάγκη για ένα δίκαιο και ασφαλές ψηφιακό περιβάλλον που προάγει την εμπιστοσύνη και τη δημοκρατία.

A. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ

A.I. Ανάγνωση

1. Συζήτηση πριν την ανάγνωση

Οδηγίες εργασίας:

- Έχετε συναντήσει ποτέ στο διαδίκτυο κάποιον λογαριασμό που υποψιαστήκατε ότι μπορεί να είναι ψεύτικος; Πώς το καταλάβατε;
- Γιατί πιστεύετε ότι ορισμένα ψεύτικα λογαριασμοί γίνονται τόσο γρήγορα δημοφιλή;

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Η συζήτηση πρέπει να είναι σύντομη (5–7 λεπτά).
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αναφέρουν ασφαλή, γενικά παραδείγματα (δεν χρειάζεται να μοιραστούν ευαίσθητες προσωπικές εμπειρίες).
- Αν οι μαθητές διστάζουν, δώστε τους παραδείγματα:
  - Ένα προφίλ με μία μόνο φωτογραφία και χωρίς αναρτήσεις.
  - Ένας λογαριασμός που δημοσιεύει αμέσως ακραίες ή αμφιλεγόμενες απόψεις.
- Ερωτήσεις για περαιτέρω συζήτηση:
  - Ποια σημάδια υποδηλώνουν ότι ένας λογαριασμός μπορεί να είναι ψεύτικος; (π.χ. ορθογραφικά λάθη, ασυμφωνίες στις λεπτομέρειες)
  - Πώς συμβάλλουν τα συναισθήματα (θυμός, περιέργεια, ενθουσιασμός) στην ταχεία διάδοση;

2. Πρώτη ανάγνωση – Γενική κατανόηση

Στόχος: Οι μαθητές εντοπίζουν το γενικό θέμα: πώς διαδίδονται οι ψεύτικοι λογαριασμοί και γιατί ενέχουν κίνδυνο.

Διαδικασία:

1. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο επιπόλαια για 3 λεπτά.
2. Ελέγξτε την κατανόηση με σύντομες καθοδηγητικές ερωτήσεις:
  - Ποιο είναι το κύριο θέμα της μελέτης περίπτωσης;
  - Ποιοι κίνδυνοι περιγράφονται;
  - Ποιοι επηρεάζονται περισσότερο;
3. Σχόλια από όλη την τάξη → σημειώστε τα βασικά σημεία: ταχεία εξάπλωση, κοινωνική απόδειξη, phishing, συναισθηματικός αντίκτυπος.

Δεύτερη ανάγνωση – Λεπτομερής κατανόηση

Στόχος: Οι μαθητές να αντλήσουν λεπτομέρειες, παραδείγματα και τη σειρά των γεγονότων.

Διαδικασία:

- Οι μαθητές ξαναδιαβάζουν και επισημαίνουν:
  - ο Χρονολόγιο δραστηριότητας του λογαριασμού.
  - ο Πώς εξαπλώθηκε (αλγόριθμοι, κοινωνική απόδειξη).
  - ο Συγκεκριμένους κινδύνους (phishing, παραπληροφόρηση, βλάβη της φήμης).
- Ομαδική ανατροφοδότηση: ανακατασκευάστε το χρονοδιάγραμμα στον πίνακα.

Λύση Άσκησης 1

Σωστή απάντηση: Γ

Λύση Άσκησης 2 - Σωστή ή Λάθος

Απαντήσεις: 1. Σ, 2. Λ, 3. Λ, 4. Σ, 5. Σ

A.II. Λεξιλόγιο

A.II.1. Αντιστοιχίστε τους βασικούς όρους με τους ορισμούς τους.

Απαντήσεις: 1–β, 2–ε, 3–γ, 4–α, 5–δ

A.II.2. Συμπληρώστε τα κενά με την κατάλληλη λέξη από τη λίστα λέξεων.

Απαντήσεις: α) μήνυμα, β) κωδικό, γ) αποτύπωμα, δ) φωτογραφία, ε) διαδίκτυο

Κλειδαρία I

✓ **Τελικός Κωδικός:** 2940

A.III. Ακρόαση – Λύση Άσκησης 1

Σωστή απάντηση: β

Λύση Άσκησης 2 -Σωστό ή Λάθος

Απαντήσεις: 1. Σ, 2. Λ, 3. Σ, 4. Λ, 5. Σ

Λύση Άσκησης 3 -Γενικής Κατανόησης

Σωστή απάντηση: β

Λύση Άσκησης 4 – Πολλαπλής Επιλογής

Απαντήσεις: 1-α, 2-β, 3-δ, 4-α, 5-γ

Κλειδαριά II

✓ Λύση: Β – Δ – Α – Γ

Β. Κατανόηση κειμένου, γραμματική και ακουστική κατανόηση

Β.Ι. Ανάγνωση

Β.Ι.2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – α, β, γ ή δ.

Απαντήσεις: 1-β, 2-α, 3-γ, 4-β, 5-δ

Β.ΙΙ. Γραμματική

Β.ΙΙ.2. Συμπλήρωσε τα κενά με το κατάλληλο ουσιαστικό της λέξης στην παρένθεση.

Απαντήσεις:

προστασία,
ενημέρωση,
ανάπτυξη,
βοήθεια,
επικοινωνία

Κλειδαριά III

✓ ΚΩΔΙΚΟΣ (1 5 3 6 2 4)

Β.ΙΙΙ. Ακρόαση

1. Συμπλήρωσε μας ασκήσεις πολλαπλής επιλογής επιλέγοντας μία απάντηση.

Απαντήσεις: 1-γ, 2-α, 3-δ, 4-β, 5-γ

Γ. Ομιλία

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Σκεφτείτε 2–3 ρεαλιστικά μέτρα (εργαστήρια ευαισθητοποίησης, σαφέστερες ρυθμίσεις απορρήτου, ομάδες αλληλοϋποστήριξης).
- Ζητήστε από τους μαθητές να ενσωματώσουν φυσικά τις ιδιωματικές εκφράσεις στις απαντήσεις τους.
- Παράδειγμα: «Μια πιθανή λύση είναι οι εκπαιδευτικές συνεδρίες για τους νέους φοιτητές. Καλύτερα να προλαμβάνουμε παρά να θεραπεύουμε, οπότε πρέπει να προετοιμαζόμαστε πριν προκύψουν προβλήματα.»

Κλειδαριά IV

ΕΜΝΑΔΟΔΕ

→ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΙΛΕΑΑΦΣΑ

→ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΤΟΡΗΡΠΑΟ

→ ΑΠΟΡΡΗΤΟ

 ΚΩΔΙΚΟΣ (Δ – Α – Α)

Δ. Σύνταξη

Σύντομο δοκίμιο

Οδηγίες:

- Αναστοχαστική γραφή = προσωπική αλλά δομημένη.
- Ενθαρρύνετε την ισορροπία: τι μοιράζονται σε σχέση με το τι θέλουν να αλλάξουν.
- Όριο λέξεων: 250 λέξεις

Κύρια εργασία

Γράψε μια σύντομη ανάρτηση (100–150 λέξεις) για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σαν να είσαι η Μαρία. Πες τι έγινε, τι έμαθες από το περιστατικό και τι συμβουλεύεις τους φίλους σου να κάνουν για να είναι ασφαλείς. Χρησιμοποίησε απλές προτάσεις και φιλικό ύφος.

ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Προτεινόμενες ερωτήσεις για την ολοκλήρωση της ομαδικής εργασίας:

1. Πώς σε βοήθησε αυτή η ενότητα να σκέφτεσαι πιο προσεκτικά όταν μιλάς και δίνεις πληροφορίες στο ίντερνετ;
2. Τι έμαθες για το πόσο σημαντικός είναι ο σεβασμός, η ασφάλεια και η συνεργασία όταν έχουμε κινδύνους στο ίντερνετ;

3. Πώς μπορείς να χρησιμοποιήσεις αυτά που έμαθες για να βοηθήσεις φίλους ή συμμαθητές να είναι πιο ασφαλείς στο ίντερνετ;

Ενότητα 7

Green Talks (για την περιβαλλοντική πολιτειότητα)

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώση: • Να κατανοούν βασικές πληροφορίες για την κλιματική αλλαγή. • Να γνωρίζουν απλές δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στο πανεπιστήμιο.	Δεξιότητες: • Να καταλαβαίνουν απλά κείμενα και μικρά ηχητικά μηνύματα για το περιβάλλον. • Να μπορούν να μιλούν και να γράφουν για μικρές πράσινες δράσεις.
Στάσεις: • Να θέλουν να βοηθούν το περιβάλλον με μικρά βήματα. • Να σκέφτονται πριν κάνουν πράγματα που ρυπαίνουν.	Αξίες: • Να σέβονται τη φύση. • Να δείχνουν υπευθυνότητα στην κοινότητα του πανεπιστημίου.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Α.Ι. Ανάγνωση

1. Συζήτηση πριν την ανάγνωση

Οδηγίες εργασίας:

Ποια είναι τα πιο εμφανή σημάδια της κλιματικής αλλαγής στην περιοχή μας; Σκεφτείτε τα τελευταία δέκα χρόνια – έχετε παρατηρήσει κάποιες αλλαγές στις θερμοκρασίες του χειμώνα ή του καλοκαιριού, στην ποσότητα του χιονιού ή στη συχνότητα των βροχοπτώσεων; Μπορείτε να θυμηθείτε κάποια πρόσφατη φυσική καταστροφή, όπως πλημμύρα ή ξηρασία; Τι πιστεύετε ότι την προκάλεσε;

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Διατηρήστε τη συζήτηση σύντομη (περίπου 5 λεπτά) για να διατηρηθεί η συγκέντρωση.
- Προωθήστε τοπικά παραδείγματα (π.χ. αυξημένη κατανάλωση ενέργειας το καλοκαίρι, μείωση των χώρων πρασίνου, αλλαγές στις εποχές – απουσία άνοιξης ή φθινοπώρου).

- Χρησιμοποιήστε μερικές ερωτήσεις για περαιτέρω διερεύνηση:
  - Πώς επηρεάζει η κλιματική αλλαγή την καθημερινή μας ζωή;
  - Ποιοι τομείς (ενέργεια, τρόφιμα, μεταφορές, έρευνα) έχουν το μεγαλύτερο αποτύπωμα (αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον);
  - Τι είδους πρωτοβουλίες από τους μαθητές θα μπορούσαν να κάνουν τη διαφορά;
- Σημειώστε τις βασικές ιδέες στον πίνακα για να τις συνδέσετε αργότερα με τις έννοιες της «μετριασμού» και της «προσαρμογής».

2. Ανάγνωση – Γενική κατανόηση

Στόχος: Οι μαθητές να εντοπίσουν τα κύρια θέματα και τον σκοπό του κειμένου.

Διαδικασία:

1. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο επιφανειακά για 2–3 λεπτά.
2. Κατευθυντήριες ερωτήσεις για την επιφανειακή ανάγνωση:
  - Ποιο είναι το γενικό θέμα του κειμένου;
  - Ποιες αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αναφέρονται στο κείμενο;
  - Ποιο είναι το κύριο σημείο του συγγραφέα;
3. Σύντομη ανατροφοδότηση από όλη την τάξη – καταγράψτε τις βασικές ιδέες στον πίνακα (π.χ., κύριες ομάδες επιπτώσεων και συνεπειών της κλιματικής αλλαγής).
4. Συζητήστε την ερώτηση της άσκησης 2: «Ποιες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής πιστεύετε ότι τα πανεπιστήμια και οι τοπικές κοινότητες θα πρέπει να λάβουν περισσότερο υπόψη και γιατί;»

Γλωσσική εστίαση (Προαιρετικό)

Εάν ο χρόνος το επιτρέπει, εστιάστε στα εξής:

- **Βασικές συνάψεις** από το κείμενο:
κλιματική πίεση, περιβαλλοντικές αλλαγές, καιρικά φαινόμενα, ποιότητα του αέρα, παροχή νερού, επισιτιστική ασφάλεια, δημόσια υγεία, ψυχική υγεία και ευεξία, μετανάστευση και εκτοπισμός.

2. Απαντήσεις των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής

(Απαντήσεις 1-Σ, 2-Λ, 3-Σ, 4-Σ, 5-Λ)

A.II. Λεξιλόγιο

1. Αντιστοιχίστε τους βασικούς όρους με τους ορισμούς τους

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό: Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αντλήσουν τη σημασία των όρων με βάση το κείμενο.

(Απαντήσεις: 1-Β, 2-Γ, 3-Ε, 4-Δ, 5-Α)

2. Συμπληρώστε τα κενά

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1 ζέστη, 2 νερό, 3 δέντρα, 4 ανακύκλωση, 5 ποδήλατο, 6 πλαστικό

Κλειδαρία I

✓ Τελικός Κωδικός: 7 – 5 – 4 – 8

A.III. Ακρόαση

1. Άκουσε το κείμενο και απάντησε στην ερώτηση γενικής κατανόησης.

(ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Β)

Απαντήσεις Άσκησης 2 -Σωστό ή Λάθος
(ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ 1 Λ, 2 Σ, 3 Σ, 4 Λ, 5 Σ)

3. Ερωτήσεις κατανόησης

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό:

- Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν και να σκεφτούν τις ερωτήσεις.
- Ενθαρρύνετε τους να καταγράψουν ιδέες που θα τους βοηθήσουν να απαντήσουν στις ερωτήσεις.
- Δημιουργήστε μικρές ομάδες και ζητήστε από τους μαθητές να μοιραστούν τις ιδέες τους. Εναλλακτικά, οι ερωτήσεις μπορούν να συζητηθούν με όλη την τάξη, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή όλων των μαθητών.

Απαντήσεις Άσκησης 4 - πολλαπλής επιλογής
(Απαντήσεις 1-B, 2-B, 3-A, 4-B, 5-B)

Κλειδαρία II

✓ 1-A / 2-B / 3-Γ / 4-Δ

✓ ΚΩΔΙΚΟΣ (Α Β Γ Δ)

Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή – τι μπορεί να κάνει η πανεπιστημιακή κοινότητα

Β. Ι. Ανάγνωση

1. Στάδιο πριν την ανάγνωση

- Εξηγήστε τις βασικές έννοιες του κειμένου:
  - ο Μείωση της κλιματικής αλλαγής = μείωση των αιτίων (εκπομπών)
  - ο Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή = αντιμετώπιση των επιπτώσεων
- Συζητήστε πιθανά μέτρα προσαρμογής και μετριασμού. Γράψτε τις ιδέες στον πίνακα.

1. Ανάγνωση – Γενική κατανόηση

Διαδικασία:

- Αφήστε τους μαθητές να διαβάσουν το κείμενο για 3-5 λεπτά.
- Ρωτήστε ποια παραδείγματα παρέχει το κείμενο για κάθε μέτρο προσαρμογής και μετριασμού.
- Ενθαρρύνετε τη συζήτηση σχετικά με τη συμπληρωματικότητα των μέτρων προσαρμογής και μετριασμού.

Σωστή απάντηση: Β.

2. Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής – Απαντήσεις

(Απαντήσεις 1-Β, 2-Γ, 3-Β, 4-Β, 5-Γ)

Β.ΙΙ. Γραμματική

2. Συμπληρώστε το κείμενο χρησιμοποιώντας τη σωστή μορφή της λέξης σε παρένθεση.

Απαντήσεις

1. δέσμευση
2. μείωση
3. σημαντικό
4. προκλήσεις
5. αυτόν

Κλειδαριά III

Λύση

Κωδικός (1 6 3 5 4 2)

Β III. Ακρόαση

1. Συζήτηση πριν την ακρόαση

- Ενθαρρύνετε τη συζήτηση σχετικά με τις ερωτήσεις: *Ποια είναι η πιο πρωτότυπη ή δημιουργική λύση για το κλίμα που έχετε ακούσει; Πώς λειτουργεί και γιατί πιστεύετε ότι θα μπορούσε να είναι αποτελεσματική;*
- Εξηγήστε τους όρους: «από πάνω προς τα κάτω» (οι αποφάσεις λαμβάνονται στα ανώτερα επίπεδα του συστήματος και μεταδίδονται προς τα κάτω) και «από κάτω προς τα πάνω» (η διαδικασία ξεκινά από τα κατώτερα επίπεδα του συστήματος (π.χ. την κοινότητα) και προχωρά προς τα πάνω για να διαμορφώσει μια ολοκληρωμένη λύση).
- Ενθαρρύνετε τη συζήτηση γύρω από τις ερωτήσεις: Πιστεύετε ότι το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής θα επιλυθεί κυρίως μέσω μεγάλων, «από πάνω προς τα κάτω» καινοτομιών ή μέσω μικρών, «από κάτω προς τα πάνω» κοινοτικών δράσεων; Εξηγήστε την άποψή σας και δώστε ένα παράδειγμα.

Απαντήσεις πολλαπλής επιλογής:

(Απαντήσεις 1-B, 2-A, 3-B, 4-A, 5-B)

Γ. Ομιλία

1. Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό σχετικά με τη δομή και τα στοιχεία της αφήγησης

Βήμα 1: Προετοιμασία της δραστηριότητας

- Εξηγήστε τον στόχο: οι μαθητές θα αναλάβουν τον ρόλο δημοσιογράφων πανεπιστημίου που παρουσιάζουν πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, παρόμοια με το τμήμα «People Fixing the World» του ΒΒΓ.
- Διευκρινίστε το πλαίσιο: κάθε μαθητής ή ομάδα επιλέγει ένα μέτρο μετριασμού ή προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που εμφανίζεται στις εικόνες.
- Επισκοπήστε τη δομή που αποτελείται από πέντε μέρη (Εισαγωγή → Περιγραφή → Πλεονεκτήματα → Μειονεκτήματα → Συμπέρασμα).
- Τονίστε πώς η δομή αυτή εξασφαλίζει μια σαφή, λογική και ισορροπημένη αφήγηση.
- Συζητήστε τη λειτουργία κάθε μέρους και πώς συμβάλλει στο συνολικό μήνυμα.

Βήμα 2: Εστίαση στη δομή

- Παρουσιάστε οπτικά την πλήρη δομή (διαφάνεια ή πίνακας).
- Περιγράψτε εν συντομία τι είδους πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε ενότητα.

Βήμα 3: Εξερεύνηση των μορφών ομιλίας

- Εξετάστε μαζί τα χρήσιμα λεκτικά πρότυπα για κάθε ενότητα.
- Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν εναλλακτικές εκφράσεις που ήδη γνωρίζουν (π.χ. «στοχεύει στο», «προορίζεται για», «σχεδιάστηκε για»).
- Εξασκηθείτε στις βασικές συνδετικές λέξεις και μεταβάσεις (πρώτον, επιπλέον, ωστόσο, ως αποτέλεσμα, τέλος) για να εξασφαλίσετε την ευχέρεια στην ομιλία.
- Επιστήστε την προσοχή στους χρόνους των ρημάτων:
  - ο Παρακείμενο για έργα σε εξέλιξη (has introduced)
  - ο Ενεστώτας απλός για γενικά στοιχεία (μειώνει την κατανάλωση ενέργειας).
  - ο Μελλοντικοί χρόνοι για τα επόμενα βήματα (θα επεκταθεί το επόμενο έτος).

2. Άσκηση προφορικού λόγου

- Οι μαθητές μπορούν να εργαστούν είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες.
- Δώστε περίπου 10 λεπτά για προετοιμασία.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να σχεδιάσουν τη παρουσίασή τους χρησιμοποιώντας σύντομες λίστες πριν μιλήσουν.
- Προσκαλέστε τους μαθητές να παρουσιάσουν τις ιστορίες τους στην τάξη:
- Δώστε διαμορφωτική ανατροφοδότηση εστιάζοντας στα εξής:
  - ο Δομή και συνοχή
  - ο Χρήση μεταβάσεων και συνδετικών εκφράσεων
  - ο Το εύρος και την ακρίβεια του λεξιλογίου
  - ο Σαφήνεια και αυτοπεποίθηση στην παρουσίαση

Κλειδαρία IV

ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

1. ΗΩΣΥΛΚΑΚΝΑ
→ Ανακύκλωση
2. ΔΗΤΑΠΟΟΛ
→ Ποδήλατο
3. ΑΚΙΣ
→ Σκιά

➡ Κωδικός: Α Π Σ

Δ. Σύνταξη

Γράψε μια απλή αίτηση προς τη διοίκηση του πανεπιστημίου για μια πράσινη βελτίωση (π.χ. περισσότερη σκιά, περισσότεροι κάδοι ανακύκλωσης, χώροι για ποδήλατα). Εξήγησε γιατί είναι χρήσιμη.

ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Φτιάξτε **ένα απλό ενημερωτικό φύλλο** για φοιτητές με:

- 3 απλούς κανόνες για προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. κλείνω τα φώτα όταν δεν χρειάζονται, κάνω ανακύκλωση, χρησιμοποιώ λιγότερο πλαστικό)
- 1 παράδειγμα πράξης που δεν βοηθά το περιβάλλον (π.χ. πετάω σκουπίδια στο δρόμο, χρησιμοποιώ πολύ νερό χωρίς λόγο)
- 1 παράδειγμα καλής πράξης για το περιβάλλον (π.χ. φυτεύω δέντρο, χρησιμοποιώ ποδήλατο αντί για αυτοκίνητο)
- Ένα φιλικό μήνυμα για να ενθαρρύνουμε τη φροντίδα του περιβάλλοντος (π.χ. «Κάθε μικρή πράξη μετράει!» ή «Η φύση χρειάζεται τη φροντίδα μας»)

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ενθαρρύνετε τους μαθητές να απαντούν σε μία ερώτηση κάθε φορά, δίνοντας σε όλους την ευκαιρία να εκφραστούν. Προτρέψτε τους να δίνουν παραδείγματα, να παραφράζουν τις ιδέες των συμμαθητών τους και να αμφισβητούν με σεβασμό ή να αναπτύσσουν τις συνεισφορές τους. Χρησιμοποιήστε ερωτήσεις συνέχεια («Τι σας κάνει να το πιστεύετε αυτό;») για να εμβαθύνετε τον αναστοχασμό. Βεβαιωθείτε ότι ακούγονται όλες οι φωνές, ειδικά των πιο σιωπηλών συμμετεχόντων.

1. Ποια μικρή πράσινη δράση έμαθες και θέλεις να κάνεις στη ζωή σου;
2. Πώς μπορούν οι φοιτητές να βοηθήσουν το περιβάλλον στο πανεπιστήμιο;
3. Γιατί είναι σημαντικό να δουλεύουμε μαζί για ένα πιο πράσινο μέλλον;

Ενότητα 8

Η δικαιοσύνη στα χέρια μας: Δίκαιη συμπεριφορά στην καθημερινή ζωή

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώση: - Να μαθαίνουν τι σημαίνει δικαιοσύνη, κανόνες και δίκαιη συμπεριφορά. - Να ξεχωρίζουν τι είναι δίκαιο και τι άδικο σε απλές καθημερινές καταστάσεις.	Δεξιότητες: Να μπορούν να μιλούν και να γράφουν απλά για δίκαιες και άδικες πράξεις. Να καταλαβαίνουν μικρά κείμενα και σύντομα ηχητικά για δικαιοσύνη και κανόνες.
Στάσεις: - Να προσπαθούν να είναι δίκαιοι/ες με όλους. - Να σέβονται τους κανόνες και τους ανθρώπους γύρω τους.	Αξίες: Να υποστηρίζουν την ισοτιμία, τον σεβασμό και την υπευθυνότητα στην κοινότητα.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ

Α.Ι. Ανάγνωση. Πώς να βοηθήσετε τους φοιτητές να σκεφτούν σχετικά με τη δικαιοσύνη

Προετοιμασία πριν την ανάγνωση

Συζήτηση στην τάξη (5–7 λεπτά): Ανταλλαγή ιδεών σχετικά με τη δικαιοσύνη στη σχολική ζωή. Οι μαθητές απαντούν σε ερωτήσεις (Τι σημαίνει δικαιοσύνη; Πότε ένιωσαν ότι κάτι ήταν άδικο; Πώς μπορεί το σχολείο να γίνει πιο δίκαιο;). Ο εκπαιδευτικός εισάγει σχετικούς όρους (δικαιοσύνη, ισότητα, νόμος, ευθύνη), συγκεντρώνει τις ιδέες στον πίνακα/στο Padlet και τις ομαδοποιεί σε θέματα.

Πρώτη ανάγνωση

Στόχος: Εντοπισμός της κεντρικής ιδέας και του σκοπού του συγγραφέα.

Εργασίες: Γρήγορη ανάγνωση του κειμένου (2–3 λεπτά). Κατευθυντήριες ερωτήσεις: Ποιο ζήτημα συζητείται; Ποιο είναι το κοινό στο οποίο απευθύνεται; Ποια λύση/προοπτική προτείνεται;

Ανατροφοδότηση: Ο εκπαιδευτικός καταγράφει τις βασικές ιδέες (π.χ. ευθύνη έναντι πολιτεότητας με γνώμονα τη δικαιοσύνη, προκλήσεις για την πολιτική αγωγή).

Δεύτερη ανάγνωση

Στόχος: Εμβάθυνση της κατανόησης μέσω της ανάλυσης λεπτομερειών.

Εργασίες: Προσεκτική ανάγνωση (6–8 λεπτά). Απαντήστε σε ζευγάρια/μικρές ομάδες: Ποια παραδείγματα μάθησης με βάση τη συζήτηση αναφέρονται; Πώς έδειξαν πρωτοβουλία οι μαθητές; Ποιοι τύποι πολιτών (Westheimer & Kahne) εμφανίζονται; Γιατί αποτελεί πρόβλημα η έλλειψη πολιτειότητας με γνώμονα τη δικαιοσύνη; Ποια πρόκληση τίθεται για τη μελλοντική εκπαίδευση;

Μετά την ανάγνωση

Δραστηριότητες: Σκεφτείτε σε ζεύγη/ομάδες: Πώς θα μοιάζει η πολιτειότητα με γνώμονα τη δικαιοσύνη στο σχολείο/την κοινότητά σας; Προτείνετε 1–2 στρατηγικές για την προώθησή της. Μοιραστείτε τις ιδέες σας με την τάξη.

Γλωσσική εστίαση

Βασικές συνάψεις: *ισότιμες σχέσεις, ηθική υποχρέωση, έντιμη συμπεριφορά, γνήσια περιέργεια, συλλογικές στρατηγικές.*

Ακαδημαϊκός τόνος: Επιστημάνετε τις ισορροπημένες διατυπώσεις, π.χ. «*μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως*», «*κάτι που αξίζει να γιορταστεί*», «*δεν επαρκεί για την επέκταση αυτής της δέσμευσης*».

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1

Σωστή απάντηση: B

Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση . Σωστό ή Λάθος

(Απαντήσεις 1-Σ, 2-Λ, 3-Σ, 4-Λ, 5-Σ)

A.II. Λεξιλόγιο

Ασκήσεις αντιστοίχισης και συμπλήρωσης κενών

Αυτές οι δραστηριότητες εισάγουν και εδραιώνουν βασικούς όρους που σχετίζονται με την πολιτειότητα και τη δικαιοσύνη. Η άσκηση αντιστοίχισης βοηθά τους μαθητές να διαμορφώσουν ακριβείς ορισμούς (π.χ. *πολιτειότητα με γνώμονα τη δικαιοσύνη, λογοδοσία, διαφάνεια*), ενώ η άσκηση συμπλήρωσης κενών ενθαρρύνει την ενεργή ανάκληση και τη χρήση του λεξιλογίου στο κατάλληλο πλαίσιο. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να ολοκληρώσουν πρώτα τις ασκήσεις ατομικά, στη συνέχεια να συγκρίνουν τις απαντήσεις τους σε ζεύγη και τέλος να τις ελέγξουν ολόκληρη η τάξη. Αυτό υποστηρίζει τόσο την ανεξάρτητη όσο και τη συνεργατική μάθηση.

Λύσεις για την άσκηση 1. Αντιστοιχίστε τους βασικούς όρους με τους ορισμούς τους

(Απαντήσεις: 1-E, 2-B, 3-Γ, 4-A, 5-Δ)

Απαντήσεις για την άσκηση 2. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις από την παρακάτω λίστα.

Σωστές απαντήσεις

1. δικαιοσύνη
2. πολιτική συμμετοχή
3. διακρίσεις
4. διαφάνεια
5. κριτική σκέψη

Κλειδαριά 1

☒ ΚΩΔΙΚΟΣ

7 – 5 – 6 – 4

A.III. Ακρόαση

Λύσεις για την Άσκηση 1. Σωστό ή Λάθος.

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Λ)

A.III.3. Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις

Σωστή απάντηση: Γ

Λύσεις για την Άσκηση 1 – Πολλαπλής Επιλογής

(Απαντήσεις 1-B, 2-A, 3-B, 4-B, 5-B)

Κλειδαριά 2

☒ ΚΩΔΙΚΟΣ

B Γ A Δ

B. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΚΟΗ. Σε τι διαφέρει ο νόμος από τη δικαιοσύνη;

B. I. Ανάγνωση. Σε τι διαφέρει ο νόμος από τη δικαιοσύνη; (Μέρος I)

Λύσεις για την Άσκηση 1

Σωστή απάντηση: Δ

**Λύσεις για την Άσκηση 2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – Α, Β, Γ ή Δ
(ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ 1-Β, 2-Β, 3-Β, 4-Β, 5-Β)**

Β.ΙΙ. Γραμματική

2. Συμπλήρωσε το κείμενο χρησιμοποιώντας τη σωστή μορφή των λέξεων μέσα στις παρενθέσεις

Απαντήσεις:

- 1 δίκαιη
- 2 ευγένεια
- 3 πρόβλημα
- 4 σημαντική
- 5 προσπαθούν

Κλειδαριά 3

☒ **ΚΩΔΙΚΟΣ (6 5 3 1 4 2)**

Β ΙΙΙ. Ακρόαση

**Κλειδί απαντήσεων για την Άσκηση 1 - πολλαπλής επιλογής
(Απαντήσεις 1-Β, 2-Β, 3-Γ, 4-Β, 5-Α)**

Γ. Ομιλία

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

- 1. Πότε ένιωσες ότι κάτι ήταν άδικο;
- 2. Πώς μπορείς να είσαι δίκαιος κάθε μέρα;
- 3. Γιατί είναι σημαντικοί οι κανόνες;
- 4. Τι κάνεις όταν υπάρχει πρόβλημα;
- 5. Ποια μικρή δίκαιη πράξη σου αρέσει;

- 1. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

Ζευγάρι Α–Β

1. **A:** Κάποιος μπήκε μπροστά. **B:** Λέει πώς να το πεις ευγενικά.
2. **A:** Θέλω να είμαι πιο δίκαιος. **B:** Δίνει ιδέες.
3. **A:** Πήρες το βιβλίο μου. **B:** Ζητά συγγνώμη και εξηγεί.
4. **A:** Δεν έχουμε δίκαιη ομάδα. **B:** Προτείνει λύση.
5. **A:** Νιώθω άδικο στη βιβλιοθήκη. **B:** Προτείνει τι να κάνεις.

Κλειδαριά IV

ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ

1. ΡΕΠΙΜΕΩΝ
→ Περιμένω
2. ΩΛΑΜΙ
→ Μιλώ
3. ΜΡΟΙΑΟΑΙΜΖ
→ Μοιράζομαι

ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ

Π Μ Μ

Δ. Σύνταξη

Γράψε μια πρόσκληση για μια μικρή δράση δικαιοσύνης στο πανεπιστήμιο (π.χ. συζήτηση για δίκαιη συμπεριφορά, παιχνίδι ρόλων, αφίσσα για τους κανόνες). Πες πότε, πού και γιατί γίνεται.

ΚΥΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εκστρατεία ευαισθητοποίησης του κοινού

Οι φοιτητές εργάζονται σε μικρές ομάδες (3–5) για να σχεδιάσουν μια εκστρατεία με τη μορφή αφίσσας και ανάρτησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την πανεπιστημιακή «Ημέρα του Κράτους Δικαίου».

Η εκστρατεία πρέπει:

- να δείξει γιατί η τήρηση δίκαιων κανόνων έχει σημασία σε διαφορετικά πλαίσια (πανεπιστήμιο, διαδίκτυο, κοινότητα),
- να εξηγεί τη διαφορά μεταξύ κανόνων και νόμων, καθώς και γιατί η δικαιοσύνη χρειάζεται και τα δύο,
- να ενθαρρύνει την υπεύθυνη συμπεριφορά χρησιμοποιώντας γλώσσα που προάγει την ένταξη και την ενδυνάμωση.

Ρόλοι εντός των ομάδων: Υπεύθυνος Επικοινωνίας, Διαμεσολαβητής, Δικηγόρος (επιλογή των φοιτητών).

Γλωσσικές απαιτήσεις: τουλάχιστον τρεις δείκτες λόγου για αντίθεση/προσθήκη/αιτία-αποτέλεσμα και ένα παράδειγμα γλώσσας χωρίς αποκλεισμούς (π.χ., «μαζί μπορούμε...»).

ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ/ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ερωτήσεις-κίνητρα:

- «Πώς ανέδειξε η εκστρατεία σας τη σημασία των δίκαιων κανόνων στην καθημερινή ζωή;»
- «Ποια ήταν η μεγαλύτερη πρόκληση στην εξισορρόπηση της νομικής ακρίβειας, της δικαιοσύνης και της συμπεριληπτικότητας;»
- «Πώς συνέβαλαν οι διαφορετικοί ρόλοι (Επικοινωνιακός, Διαμεσολαβητής, Δικηγόρος) στο τελικό σας αποτέλεσμα;»

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Προϊόντα της εκστρατείας (50%) – σαφήνεια του μηνύματος, δημιουργικότητα, χρήση παραδειγμάτων από την πραγματική ζωή, αποτελεσματικότητα των οπτικών στοιχείων και της γλώσσας.
- Γραπτό σενάριο ή σχέδιο μηνύματος (30%) – λογική δομή, ορθή γραμματική, ενσωμάτωση δεικτών λόγου και βασικού λεξιλογίου.
- Συμμετοχή (20%) – ομαδική εργασία, εκπλήρωση ρόλων, συμμετοχή σε ομαδικές συζητήσεις και αντιπαράθεσεις.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Παρέχετε υποστηρικτικό υλικό (φυλλάδια γλώσσας, παραδείγματα περιπτώσεων, πρότυπα).
- Παρουσιάστε παραδείγματα αποτελεσματικών αφισών/μηνυμάτων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης πριν οι μαθητές δημιουργήσουν τα δικά τους.
- Ενθαρρύνετε τις ομάδες να αναθέτουν σαφείς αρμοδιότητες και να εναλλάσσουν τους ρόλους, αν χρειαστεί.
- Υπενθυμίστε στους μαθητές να χρησιμοποιούν σεβαστικό και πειστικό αγγλικό λόγο που να αντανακλά τις δημοκρατικές αξίες.
- Προαιρετικά, οργανώστε μια περιήγηση σε γκαλερί ή μια ψηφιακή έκθεση όπου οι μαθητές θα παρουσιάσουν και θα ψηφίσουν την καμπάνια με τη μεγαλύτερη επίδραση.

Ενότητα 9

Σύγκρουση κόσμων: Διαπολιτισμική επικοινωνία και σύγκρουση

ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Γνώση: • Να μαθαίνουν απλές πληροφορίες για την επικοινωνία ανάμεσα σε ανθρώπους από διαφορετικές χώρες. • Να καταλαβαίνουν ότι η γλώσσα, η ταχύτητα ομιλίας και η ευγένεια αλλάζουν από πολιτισμό σε πολιτισμό.	Δεξιότητες: • Να διαβάζουν και να ακούν απλά κείμενα για παρεξηγήσεις στην επικοινωνία. • Να μπορούν να ζητούν κάτι ευγενικά και να κάνουν απλές ερωτήσεις. • Να εξηγούν ένα μικρό πρόβλημα επικοινωνίας.
Στάσεις: • Να μπορούν να καταλαβαίνουν τους άλλους και να είναι υπομονετικοί. • Να προσπαθούν να μιλούν με ευγένεια και κατανόηση.	Αξίες: • Να σέβονται τη διαφορετικότητα. • Να ενισχύουν τη συνεργασία και τη συμπερίληψη στην πανεπιστημιακή κοινότητα.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ: Ένα γλωσσικό αίνιγμα

Α.Ι. Ανάγνωση

Α.Ι. Ανάγνωση – Η συνάντηση της Έλενας στην αγορά

1. Συζήτηση πριν την ανάγνωση

Οδηγίες εργασίας:

- Ποιες προκλήσεις ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι διεθνείς φοιτητές όταν επικοινωνούν σε μια αγορά στο εξωτερικό;
- Πώς μπορούν τα γλωσσικά εμπόδια να επηρεάσουν τα συναισθήματα ένταξης ή αποκλεισμού στις καθημερινές συναναστροφές;

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό

- Φροντίστε η προθέρμανση να είναι σύντομη (5–7 λεπτά) και να περιλαμβάνει όλους τους μαθητές. Ζητήστε να μιλήσουν για γενικές εμπειρίες, όχι για προσωπικές απογοητεύσεις.
- Προκαλέστε συζήτηση τόσο για γλωσσικά όσο και για πολιτισμικά ζητήματα: προφορά, ταχύτητα, τόνος, ευγένεια, χειρονομίες, άγνωστο νόμισμα.
- Αν η τάξη διστάζει, δώστε εσείς οι ίδιοι παραδείγματα (π.χ. «Ένας τουρίστας προσπαθεί να αγοράσει φρούτα, αλλά ο πωλητής μιλάει πολύ γρήγορα»).
- Τονίστε ότι οι παρεξηγήσεις μπορεί να είναι τόσο συναισθηματικές όσο και πρακτικές.
- Γράψτε στον πίνακα δύο στήλες: «*σχετικά με τη γλώσσα*» / «*σχετικά με τον πολιτισμό*» και συγκεντρώστε γρήγορες ιδέες.

Ερωτήσεις για περαιτέρω συζήτηση

- Τι σας βοηθά να νιώθετε ότι ανήκετε στην ομάδα όταν μιλάτε μια νέα γλώσσα;
- Τι μπορεί να σας κάνει να νιώθετε αποκλεισμένοι, ακόμα και όταν οι άλλοι έχουν καλές προθέσεις;

2. Διάβασε προσεκτικά κάθε πρόταση. Διάλεξε αν η πρόταση είναι Σωστή ή Λάθος σύμφωνα με το κείμενο.

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Λ)

A.II. Λεξιλόγιο

1. Άσκηση αντιστοίχισης

Στόχος: Να διευκρινιστούν δέκα βασικοί όροι: *ευγένεια, επιφύλαξη, έμμεσο αίτημα, βοηθητικά ρήματα, γλωσσικό εμπόδιο, πολιτισμικές νόρμες, ευθύτητα, ένταξη, παρεξήγηση, διαπολιτισμική επικοινωνία.*

Διαδικασία

- Προετοιμασία μέσω διερεύνησης: ζητήστε παραδείγματα από την καθημερινή ζωή.
- Οι μαθητές τα αντιστοιχίζουν ατομικά και στη συνέχεια τα ελέγχουν σε ζεύγη.
- Διευκρινίστε όρους που συγχέονται εύκολα (*αμεσότητα έναντι ευγένειας*).
- Ζητήστε παραδείγματα από το πλαίσιο της μητρικής γλώσσας των μαθητών.

A.II.1. Λεξιλόγιο - Αντιστοίχιση όρων

(Απαντήσεις: 1-Β, 2-Α, 3-Γ, 4-Ε, 5-Δ)

Α.ΙΙ.2. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις από τη λίστα λέξεων.

Σωστές απαντήσεις

1. ευγένεια
2. αποφυγής απόλυτων διατυπώσεων
3. έμμεσου αιτήματος
4. φράσεις
5. πολιτισμικούς κανόνες

Κλειδαριά Ι

☒ ΚΩΔΙΚΟΣ (6 – 5 – 7 – 4)

Α.ΙΙΙ. Ακρόαση

2.Διάβασε προσεκτικά κάθε πρόταση. Διάλεξε αν η πρόταση είναι Σωστή ή Λάθος σύμφωνα με το κείμενο.

(ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ 1-Λ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ, 5-Σ)

4. Συμπλήρωσε τις ασκήσεις πολλαπλής επιλογής επιλέγοντας μία απάντηση.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ: 1-β, 2-α, 3-β, 4-α, 5-α

Κλειδαριά ΙΙ

☒ ΚΩΔΙΚΟΣ (Α Β Γ Δ)

Ενότητα Β: Κατανόηση γραπτού λόγου, γραμματική και κατανόηση προφορικού λόγου

Β.Ι. Ανάγνωση

Β.Ι.2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – α, β, γ ή δ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ: 1-β, 2-α, 3-β, 4-γ, 5-β

B.II. Γραμματική

B.II.2. Συμπληρώστε το κείμενο χρησιμοποιώντας τη σωστή μορφή της λέξης σε παρένθεση.

Εστίαση: Παραγωγική μορφολογία για την επέκταση του λεξιλογίου.

Απαντήσεις

1. σημαντική
2. άνθρωποι
3. ερωτήσεις
4. επικοινωνία
5. σίγουρη

 Κλειδαρά III

Για να ανοίξει η πόρτα, συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή λέξη. Κάθε σωστή απάντηση σου δίνει ένα αριθμό για τον κωδικό.

 ΚΩΔΙΚΟΣ (3 2 5 4 6 1)

B.III. Ακρόαση

B.III.1. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – Α, Β, Γ ή Δ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ: 1–β, 2–α, 3–β, 4–α, 5–γ

Γ. Ομιλία

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

1. Έχεις ζήσει μια παρεξήγηση σε άλλη γλώσσα;
2. Τι κάνεις όταν δεν καταλαβαίνεις κάποιον;
3. Ποιες ευγενικές φράσεις χρησιμοποιείς;
4. Γιατί είναι σημαντική η ευγένεια;
5. Πώς νιώθεις όταν κάποιος σε βοηθά;

2. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

Ζευγάρι Α–Β

1. Α: Δεν καταλαβαίνεις έναν συμφοιτητή.
Β: Εξηγεί πιο αργά.
2. Α: Θέλεις βοήθεια για μια λέξη στα ελληνικά.
Β: Δίνει παράδειγμα.

3. A: Νιώθεις άβολα σε μια γρήγορη συζήτηση.
B: Μιλά πιο αργά και βοηθά.
4. A: Θέλεις να ζητήσεις μια διευκρίνιση.
B: Εξηγεί ξανά.
5. A: Έγινες μάρτυρας μιας παρεξήγησης.
B: Προτείνει λύσεις.

Κλειδαριά IV

Μπερδεμένες φράσεις

1. ΜΟΠΡΕΙΤΕ
→ Μπορείτε
2. ΚΑΑΟΤΝΗΗΣ
→ Κατανόηση
3. ΙΕΥΔΚΡΙΙΝΣΗ
→ Διευκρίνιση

Κωδικός

Μ – Κ – Δ

Δ.Σύνταξη

Γράψε ένα email σε έναν καθηγητή όπου εξηγείς ένα μικρό πρόβλημα επικοινωνίας με έναν συμφοιτητή (π.χ. μιλούσε γρήγορα, δεν κατάλαβες μια λέξη). Ζήτη απλή συμβουλή για το πώς μπορείς να μιλήσεις καλύτερα. Μετά γράψε μια σύντομη απάντηση του καθηγητή.

Κύρια Εργασία

Δείτε ξανά το εισαγωγικό βίντεο.

Φτιάξτε ένα απλό ενημερωτικό φύλλο για φοιτητές με:

- 3 απλούς κανόνες ευγενικής επικοινωνίας
- 1 παράδειγμα μη ευγενικής ή ακατάλληλης συμπεριφοράς
- 1 παράδειγμα ευγενικής συμπεριφοράς

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

1. Ποια στρατηγική ευγένειας σε βοήθησε περισσότερο σήμερα;
2. Πώς μπορεί μια μικρή παρεξήγηση να γίνει ευκαιρία για μάθηση;
3. Πώς μπορείς να δείξεις περισσότερη υπομονή σε μια δύσκολη συζήτηση;

Ενότητα 10

Η φωνή σου, η δύναμή σου

Προβλεπόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώση: • Να γνωρίζουν τι σημαίνει να μιλούν καθαρά και με σεβασμό. • Να γνωρίζουν τη διαφορά ανάμεσα σε γνώμη και γεγονός. • Να καταλαβαίνουν βασικές ιδέες για συζήτηση, διάλογο και συνεργασία.	Δεξιότητες: • Να εκφράζουν απλά και καθαρά τη γνώμη τους. • Να ακούν τους άλλους και να απαντούν ευγενικά. • Να παρουσιάζουν μια μικρή ομιλία (30–60 δευτερολέπτων).
Στάσεις: • Να σέβονται τις διαφορετικές γνώμες. • Να προσπαθούν να μιλούν χωρίς καβγάδες.	Αξίες: • Να προωθούν τον δημοκρατικό διάλογο. • Να δείχνουν σεβασμό, κατανόηση και συνεργασία.

Α. ΑΝΑΓΝΩΣΗ, ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΚΟΗ

Α.Ι. Ανάγνωση. Η ομιλία ως μορφή κοινωνικής συμμετοχής

Προετοιμασία πριν την ανάγνωση

Συζήτηση στην τάξη (5–7 λεπτά): Ρωτήστε τους μαθητές αν έχουν μιλήσει ποτέ δημόσια για να υποστηρίξουν μια ιδέα ή μια αλλαγή και τι τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούν τη λέξη «υπεράσπιση». Καθοδηγήστε τους να αναλογιστούν γιατί η δημόσια ομιλία μπορεί να είναι σημαντική σε μια δημοκρατική κοινωνία. Συγκεντρώστε μερικές σύντομες απαντήσεις και σημειώστε τις βασικές ιδέες στον πίνακα (π.χ. πειθώ, δικαιοσύνη, συμμετοχή, κοινωνική αλλαγή).

Πρώτη ανάγνωση

Στόχος: Να κατανοήσουν τη γενική ιδέα του κειμένου και να προσδιορίσουν τον κύριο σκοπό του συγγραφέα.

Εργασίες: Οι μαθητές διαβάζουν επιφανειακά το κείμενο και απαντούν: *Ποια είναι η σχέση μεταξύ της δημόσιας ομιλίας και της πολιτικής συμμετοχής; Γιατί η υπεράσπιση των δικαιωμάτων είναι κεντρικής σημασίας για τη δημοκρατία;*

Ανατροφοδότηση: Ανταλλαγή απόψεων με όλη την τάξη. Τονίστε ότι το κείμενο συνδέει τη δημόσια ομιλία με την υπεράσπιση, την πολιτική δράση και την ικανότητα να επιφέρει κοινωνική αλλαγή.

Δεύτερη ανάγνωση

Στόχος: Να αναλυθούν λεπτομέρειες και παραδείγματα για το πώς εκφράζεται η συμμετοχή στα κοινά μέσω της δημόσιας ομιλίας.

Εργασίες: Οι μαθητές ξαναδιαβάζουν το κείμενο και συζητούν σε ζεύγη ή μικρές ομάδες:

- Τι εννοεί η Ντανιέλ Άλεν με τον όρο «πολιτική δράση»;
- Ποια είναι τα τρία βασικά καθήκοντα της πολιτικής δράσης (συζήτηση, αλλαγή πλαισίου, δίκαιη αντιπαράθεση);
- Πώς επηρεάζει η προσωπική συμμετοχή το ύφος επικοινωνίας;
- Γιατί είναι απαραίτητο να προσδιορίζεται ένας σαφής στόχος για την υπεράσπιση των συμφερόντων;

Ο εκπαιδευτικός συνοψίζει τις απαντήσεις και τις συνδέει με ιστορικά και σύγχρονα παραδείγματα που αναφέρονται στο κείμενο.

Μετά την ανάγνωση

:

- Ομαδική συζήτηση: *Ποιο από τα καθήκοντα του πολίτη (η διαβούλευση, η αλλαγή πλαισίου ή ο δίκαιος αγώνας) είναι πιο αποτελεσματικό στον σημερινό κόσμο; Γιατί;*

- Σύντομη γραπτή ανασκόπηση: *Για ποιο σκοπό θα «υπερασπιζόσασταν» στο σχολείο ή στην κοινότητά σας, και γιατί;*

Γλωσσική εστίαση

Εξάσκηση δεικτών λόγου για την πειθώ και τη δομή των επιχειρημάτων: *πρώτον, επιπλέον, ωστόσο, επομένως, εν κατακλείδι.*

Επισημάνετε βασικές συνάψεις: *πολιτική συμμετοχή, δημόσια υπεράσπιση, αλλαγή πλαισίου, δίκαιη αντιπαράθεση, συλλογική δράση.*

Ενθάρρυνση της χρήσης πειστικών φράσεων: *Πιστεύω ότι..., Είναι απαραίτητο να..., Θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι...*

A.I.2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση - «Σωστό/Λάθος»

Κλειδί απαντήσεων

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Λ)

A.II. Λεξιλόγιο

A.II.1. Αντιστοιχίστε τους βασικούς όρους με τους ορισμούς τους.

Οι μαθητές αρχικά αντιστοιχίζουν βασικούς όρους της πολιτικής επικοινωνίας με τους ορισμούς τους, προκειμένου να αποκτήσουν εννοιολογική σαφήνεια, και στη συνέχεια συμπληρώνουν μια άσκηση συμπλήρωσης κενών, χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο για να εφαρμόσουν προχωρημένους όρους σε ουσιαστικές προτάσεις. Αυτές οι ασκήσεις ενισχύουν τόσο την αναγνώριση όσο και την πρακτική χρήση του ακαδημαϊκού και πολιτικού λεξιλογίου.

Κλειδί απαντήσεων

(Απαντήσεις: 1-Γ, 2-Δ, 3-Β, 4-Ε, 5-Α)

Α.ΙΙ.2. Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας τις σωστές λέξεις από την Τράπεζα Λέξεων.

Απαντήσεις

1. σεβασμό
2. ελεύθερη γνώμη
3. ειλικρίνεια
4. κατανόηση άλλων πολιτισμών
5. καθαρό μήνυμα

Κλειδαριά Ι

☒ **ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΑΣ Ι**
7 – 5 – 9 – 6

Α.ΙΙΙ. Ακρόαση

Α.ΙΙΙ.1 – Γενικής Κατανόησης

Σωστή απάντηση: Β

Α.ΙΙΙ.2. Σωστό ή Λάθος

Κλειδί απαντήσεων

(Απαντήσεις 1-Λ, 2-Σ, 3-Λ, 4-Σ, 5-Λ)

Α.ΙΙΙ.4. Πολλαπλής επιλογής

Απαντήσεις 1-Β, 2-Α, 3-Β, 4-Β, 5-Β

Κλειδαριά ΙΙ

☒ **ΚΩΔΙΚΟΣ**
Α Β Δ Γ

Β. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ, ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ: πολιτικός διάλογος

Β.Ι. Ανάγνωση

Κείμενο: Πολιτισμένος διάλογος

Προετοιμασία πριν την ανάγνωση (5-7 λεπτά)

Ερώτηση: «Πού ακούτε ή βλέπετε συνήθως δημόσιες συζητήσεις ή αντιπαραθέσεις (π.χ. στο διαδίκτυο, στο σχολείο, στις ειδήσεις); Τι σημαίνει να «διαφωνείτε με σεβασμό»; Γιατί μπορεί να είναι σημαντική η σεβαστή συζήτηση σε μια δημοκρατία;»

Ερώτηση πρόβλεψης: «Ποιες αρχές και προκλήσεις του πολιτισμένου διαλόγου πιστεύετε ότι θα περιγράψει το κείμενο;»

Πρώτη ανάγνωση – Κύρια ιδέα

Εργασία: Διαβάστε γρήγορα το κείμενο και απαντήστε στην ερώτηση: *Ποιο είναι το κύριο θέμα αυτού του κειμένου;* (Επιλέξτε: α) Πώς να γίνετε *influencer* στα κοινωνικά δίκτυα, β) Γιατί οι πολιτικές αντιπαραθέσεις είναι επικίνδυνες, γ) Πώς ο πολιτισμένος διάλογος προάγει τη δημοκρατία, δ) Η ιστορία της γραπτής επικοινωνίας).

Δεύτερη ανάγνωση – Λεπτομέρειες

Εστίαση: Προσδιορίστε και εξηγήστε τις βασικές αξίες του πολιτισμένου διαλόγου (αυτογνωσία, ενεργητική ακρόαση, ανοιχτό πνεύμα) και τις κύριες προκλήσεις (επιστημολογική αδικία, μισαλλοδοξία, λογοκρισία, παραπληροφόρηση).

Συνέχεια: Κουίζ 10 ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής (παρέχεται το κλειδί απαντήσεων) για να ελεγχθεί η κατανόηση των βασικών εννοιών, αξιών και προκλήσεων του πολιτισμένου διαλόγου.

Γλωσσική εστίαση

Επισημάνετε και εξασκηθείτε στο λεξιλόγιο και στους συνδετικούς όρους του κειμένου (π.χ., «σε αντίθεση», «ως βασικό μέρος», «στην πραγματικότητα», «ειδικά», «ενώ», «ωστόσο», «όπως φαίνεται», «για παράδειγμα»). Ενθαρρύνετε τους μαθητές να χρησιμοποιούν αυτούς τους συνδετικούς όρους όταν συζητούν ή γράφουν για την πολιτική επικοινωνία.

Β.Ι.2. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση – Α, Β, Γ ή Δ.

Κλειδί απαντήσεων

(Απαντήσεις 1-β, 2-β, 3-α, 4-β, 5-α)

Β.ΙΙ. Γραμματική

Β.ΙΙ.2. Συμπλήρωσε το κείμενο χρησιμοποιώντας τη σωστή μορφή των λέξεων μέσα στις παρενθέσεις.

Απαντήσεις:

- 1 σημαντική
- 2 σεβασμό
- 3 προσεκτικά
- 4 πρόβλημα
- 5 λύση

Κλειδαριά III

✓ ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ (2 3 1 4 5 6)

B.III. Ακρόαση

B.III. 1. Συμπλήρωσε τις ασκήσεις πολλαπλής επιλογής επιλέγοντας μία απάντηση.

(Απαντήσεις: Β, Α, Γ, Α, Β)

Γ. Ομιλία

1. Απάντησε σε 5 ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

1. Τι κάνεις για να μιλάς πιο καθαρά;
2. Πώς δείχνεις σεβασμό στη συζήτηση;
3. Πότε νιώθεις άγχος;
4. Τι βοηθά έναν διάλογο;
5. Πώς βοηθάς έναν φίλο που ντρέπεται;

2. Παιχνίδι ρόλων στο θέμα της ενότητας

Ζευγάρι Α–Β

1. Α: Θέλεις να μιλήσεις αλλά ντρέπεσαι. Β: Σε ενθαρρύνει.
2. Α: Κάποιος σε διακόπτει. Β: Λες πώς να το πεις ευγενικά.
3. Α: Υπάρχει παρεξήγηση. Β: Προτείνει λύση.
4. Α: Διαφωνείς. Β: Δείχνει πώς να το πεις ήρεμα.

Κλειδαριά IV

Μπερδεμένες Φράσεις

1. ΒΕΠΙΙΩΕΒΑΣΗ
→ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ
2. ΡΟΠΣΧΗΟ
→ ΠΡΟΣΟΧΗ
3. ΣΑΒΕΣΟΜΣ
→ ΣΕΒΑΣΜΟΣ

→ ΚΩΔΙΚΟΣ

Πρώτα γράμματα: Ε – Π – Σ

Δ. Γραπτή έκφραση

Γράψε μια αίτηση προς τη διοίκηση. Ζήτη μια δράση που θα βοηθήσει τους φοιτητές να μιλούν πιο καθαρά και δημοκρατικά (π.χ. εργαστήριο, συζήτηση, αφίσσα). Εξήγησε γιατί είναι χρήσιμο.

Κύρια εργασία

Φτιάξτε ένα απλό ενημερωτικό φύλλο για φοιτητές με:

- 3 κανόνες για υπεύθυνη έκφραση της άποψής σου
- 1 παράδειγμα στο οποίο η άποψή σου δεν εκφράζεται με σεβασμό
- 1 παράδειγμα όταν η άποψή σου εκφράζεται με σεβασμό
- Ένα φιλικό μήνυμα για προσοχή και σεβασμό

Προτάσεις αξιολόγησης:

- **Προφορική παρουσίαση (50%)** – σαφήνεια, πειστικότητα, δομή, χρήση ρητορικών τεχνικών.
- **Γραπτό προσχέδιο (30%)** – λογική οργάνωση, γραμματική ακρίβεια, ενσωμάτωση συνδετικών στοιχείων και βασικού λεξιλογίου.
- **Συμμετοχή (20%)** – προετοιμασία, πρόβα, αξιολόγηση από ομοτίμους και εκπλήρωση ρόλου (ομιλητής, συντονιστής, αναλυτής).

Συζήτηση και αναστοχασμός

Ερωτήσεις:

1. Πότε ένιωσες ότι η φωνή σου άκουστηκε;

2. Ποια μικρή αλλαγή μπορείς να κάνεις για να μιλάς πιο δίκαια;
3. Πώς νιώθεις όταν οι άλλοι σε ακούν με σεβασμό;

Αξιολογήστε το βάθος της αναστοχαστικής σκέψης, την ικανότητα σύνδεσης της προσωπικής εμπειρίας με τις ρητορικές στρατηγικές και την επίγνωση της πολιτικής ευθύνης, παρά τη συγκεκριμένη διατύπωση.

Digitally-Enhanced Foreign Language Education
For Active European Citizenship and Democratic
Culture

Project No. 2024-1-RO01-KA220-HED-000249951

GEORGE EMIL PALADE
UNIVERSITY OF MEDICINE,
PHARMACY, SCIENCE, AND
TECHNOLOGY OF TARGU MURES

UNIVERSITY
of NICOSIA

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union